

Enya: Bible for Matthew

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Liboti ya Mbali Klisto, Mana Tawiti, Mana Abalayama. ² Abalayama nakobota Izaka; nakobota Yakobo; Yakobo nakobota Yuda na baba ba nina; ³ Yuda nakobota Peresi na Zerah; Phares nakobota Esrom; nakobota Aram; ⁴ Aram nakobota Aminadab; Aminadab nakobota Nabasoni; Nabasoni nakobota Salmona; ⁵ Salmona nakobota Boazi wa Rahab; Boaz nakobota Obed wa Luta; ⁶ Obed nakobota Isai, Isai nakobota Tawiti, Mokota Tawiti nakobota Salmona wa amokali wa Uria;

⁷ Salmona nakobota Roboam, Roboam nakobota Abia, Abia nakobota Asa. ⁸ Asa nakobota Yozafati, Yozafati nakobota Yoram, Yoram nakobota Ozia.

⁹ Ozia nakobota Yotamu, Yotamu na kobota Ahazi, Ahazi nakobota Ezekia. ¹⁰ Ezekia nakobota Manase, Manase nakobota Amoni, Amoni nakobota Yosia. ¹¹ Yosia nakobota Yekonia na bana ba nina mo n'nyanga ya kotola Babele. ¹² Maili ya kotola ka Babele, Yekonia nakobota Salatiel, Salatiel nakobota Zorobabel. ¹³ Zorobabel nakobota Abiudi, Abiudi nakobota Eliakimu, Eliakimu nakobota Azoria. ¹⁴ Azoria nakobota Sadoki, Sadoki nakobota Anime, Akime nakobota Eliudi. ¹⁵ Eliudi nako bota Eleazare, Eleazare nakobota Matani, Matani nakobota Yakobo. ¹⁶ Yakobo nakobota Yozefu momea Malia, wei n'na Mokonga owa okoeteka Klisto. ¹⁷ Mo bóóbo maboti moose kolinga ka Abalayama ka Tawiti, Mikai maboti ikomi na babe; ko linga ka Tawiti bena kotola ka Babele, ikai maboti ikomi na bina; na ko tola ka Babele bena ka Klisto, ikai maboti ikomi na bina. ¹⁸ Mo bóóbo, Mbali Klisto wa bote kangai bóóbo ; Malia nina wane wa ikangai bembeya wa Yozefu, na mbele bina ebesani mba amokali na amoome, eke we nakomoneka m'mba uka na leeme mo mekua ya Mosombo ya phenena. ¹⁹ Yozefu momeande, bondiya waikangai moto wa Lilatemi, utaemanga . ²⁰ Ambe wika na maenyeli si maamo, eke mokitomo osaali ya Mokonga yabuanyea ike mo n'njoli, eke waena nande: "Owe Yozefu, Mana Tawiti, buwa kotina kosonga Malia mokalabe, bondia leeme si eeyo uka nayo yikai ya tchekamba tcha mosombo osaali. ²¹ Woobotai maana amoome, eke waesa we lina ya Mbali bondia wei woo toesa okita yande mo kobeya kabo. ²² Eyo yoose ye telekei m'mbe maondi moose maenekanga mo kana ka motondoli ma engame: ²³ "Monai moseka okoikai na leeme" "Woobotai maana amo ome" "Isina yande ikai" " Mokonga na moto asimamo". ²⁴ Yozefu abowa aimokanga we mo n'njooli, eke we na kota bowa Mokitomo ya Mokonga waenanga, eke we nakosonga mokalande. ²⁵ N'ndi uta ikanga ande nande asima amo; Malia na ko bota maana amoome eke Yozefa na koesa we lina Mbali.

Chapter 2

¹ Mbali maili ya koboteka kande kowa Beteleyemu, ko motanga ya Yudea, mo n'nyanga ya Mokota Herode, eke bephiphi ba mekota bo nakokoma mo Yelusaleme kotoka ko metanga motchwela yabo bo nakophipheya, ² "Wikai ani mokota a ba Yuda owa wa botekake? Bondia tamonake; okeni-keni yande". ³ Mokota Herode abowa an'ngbanga we, eke wa tchokowa we na bakumi bande boose ba Yelusaleme. ⁴ Eke we na koeta melombiya, na ba andiki batowani boose eke wa phiphéa bo m'mbe Masiya wekabotekai mono kokani. ⁵ Eke bo nakoebesa we m'mbe mo: "Kowa Beteleyamu ; ko motanga ya Yudea, bondia motondoli wa andikangai. ⁶ "Owe Beteleyemu motanga ya Yudea, "Owe wabuabe ka motanga ka angowa n'nkati a metanga ya ema-ema ya Yuda n'nkati yabei eka omoka, "Mokota owa ekatchunga tchese tcha Isalaeli". ⁷ Eke, aowo Herode na koeta mekota mo kaowa, eke wa phiphéa bo ambe waebe bowaali n'nyanga si eya nkeni-nkeni yamonekanga, ⁸ Eke watoma bo Beteleyemu wa ena, "Yaai kophana asima si owa abotekake we, m'mba noo kae niye kolombesa we". ⁹ Abowa an'ngbanga bo maondi ma mokota bo nakotoka, ambe okeni-keni si oowo bamonangai yo koomoka obalu ya motchwela, yo na kiya bena mo lumba si eya maana waikanga. ¹⁰ Abowa emone bo okeni-keni, baika na ome ya ema. ¹¹ Na n'ya nga sieyoya we bua nya yowani mo n'nyi, wa nyangola ngai moo baba ya ibunge ya Jodeé. waena ngai mbele : timbokai, bondia bokota ya kiyo yai yeya ya ke. ¹² Yoani uki oyosieyo waene lekanga na ésaya, Molondoi, na awo weene we mbele : eno iki loki waoyo wakayanga, mo asima ya ibunge : enjekai m'boka ya Mokonga, koe njeka m'boka wa nge. ¹³ Abowa atokanga bo, eke mokitomo wa Mokonga wabuanyeya Yosefu mo n'njoli; yaena: "Imoka, biya maana na nina, yaai obeyo mo Ejipito ikai kooko, bena abowa neka ebesa mono owe:" Bondiya Herode woophana maana ambe waiye we". ¹⁴ Yosefu na koimana we na ko biya maana na nina na n'nkati ya botu eke bo nakiya mo Egypito. ¹⁵ We na koika kooko bena kogba ka Herode, ambe yaengame bowa aenanga mokolo mo kana ka motondoli: "Mokoetai manane bena Egypito". ¹⁶ Eke Herode na ko mona m'mbe, mekota ya kesangai we, we na kosoma iboka, we na kotoma bato bande mbe baiye baana banuki boose ba bika na bemo bibe na kose na aowo baa baikanga Bethelumu ena baa bika mo tometanga tande toose, koondoya bowa aenanga baa bayanga kolengeya Mbali mo koboteka kande. ¹⁷ Aowo, yo nakoiyana bowa aenanga moeki Yereimia. ¹⁸ "Ba n'ngbangai looki kotoka mo Rama, Beli na kophophesa ka buwa: "Iki Rachele wokoeya bana bande, Eke uta emanga mbe ba baphfophese we, bondia ba buwa kae" ¹⁹ Maili ya kogba ka Herode, eke mona mokitomo wa mokolo wa buanyea Yosefu mo Egypito. ²⁰ Eke wa ena: "Imoka, biya maana na nina, yaai mo tchese tcha Isalaeli, bondia baa baemanga koiya maana bagbake". ²¹ Yosefu nakoimoka, wabiya maana na nina eke ba sumboka mo Isalaeli. ²² N'ndi abowa an'ngbanga we m'mbe Arkelaus wasiake mo bokota ya Ise Herode, eke watina kiya kooko; eke maili wa koebeseleka na Mokonga mo n'njoli, we na kiya mo motanga ya Galileya, ²³ eke waya koika mo motanga ya Nazareti, ambe yaiyane bowa yaenekanga mo kana ka batondoli ambe wokoetekai Munazareti.

Chapter 3

¹ Bosu si oowo Yoani Mon'nyi walanga ambe woolondowa mo isee-seke ya Yudea: ² "Kalanganyai ko metema, yaike aiye-iyee". ³ Yoani ukai, na awo weene weowa wataekanga na motondoli Isaya waenanga mbe: "Njekai m'mboka ya Mokolo, nanowai beeleyo bande". ⁴ Yoani waikangai na makelele na asali n'ntulu ya mpuu ya ngamia, na obaa ya okoba ya n'nyama mo mponjo. Moleli yande yaikangai makelele na asali wa okonda. ⁵ Melombiya yoose ya Yelusaleme na boose ba Yudea na metanga yoose si eya ika baka baka na yolondani, batoka mo kobuleya-we; ⁶ Ban'nyeka nande mo mosowe ya yolodani, ambe bookalanganya beteleli babeya babo boose. ⁷ Aabowa emone-we ba Falisayo na Basadukeo babuwa kula kowa kande ambe ban'nyake nande, Yoani waenangi nabo: "Biki iboti ya njoka; nani waebesake bane m'mboka ya koeleya lisomi si eeya yokula obeyo ?" ⁸ N'ndi moesi beteleli besali beya boomoesa mbe batimbokake na liti. Babuwai koenyeleya ko metema ino na koena: ⁹ Abalayama m'mba i ise wito! Naenake nino mbe: "Kotoka ko mawe si mano, Mokonga weengame komola bana ba Abalayame. ¹⁰ Bondia tchonda tcheteleke bakama na isina ya kate. Eke kila kate koose si kaa kitoobota touna tosaali, koobukekai ko m'mboleka mo kaya. ¹¹ Noo, na N'yake bane betimbole beteleli bino ba metema; n'ndi owa wokula maili nane, wika na tchekamba tcha kolongeya noo. Bena n'teengame ango kokandoleya-we meeli ya bilato bande. We wokon'nyai bane mo Mosombo ya phfenena bena na kaya. ¹² Webunde loongo ya kopeta mo kaako kande, woophfenesai obanja bosaali obanja yande; ngano wande wootai we asima amo na kota we ko moo, n'ndi makame woolelekanesai mo mokaya kaa kitoolima. ¹³ N'nyanga si eeyo Mbali wa buanyangai, waluleyangai kotoka Galileya we nakiya Yolodani ka Yoani, ambe wan'nyeke nande. ¹⁴ N'ndi Yoani walingoleangi we, nakoena: "Noo-i neengame kon'nyeka kowa kabe, ke owe kai okula kowa kane-e?" ¹⁵ Mbali wasumbolea we: Akowa ike abe: Bondiya boobo-i eengame mbe teiyanese koselela koose". Mo boobe ke Yoani waakoleya-we. ¹⁶ Mbali maili ya kon'nyeka, we nakobanda kotoka ko maale. Monai, obowa nakokandoka, wamona Mosombo ya Mokonga yaselela, koika. ¹⁷ Koika m'mba n'njiwa, yala kiyo nande. Eke mona, looki kotoka kiyo yeano: "Oonoi-i Manane wa ikeya neemeleke nande".

Chapter 4

¹ Maili Mbali koendeseleka na Mosombo, waye tchebanjala ambe wasonjeke na Satana. ² Kotungesa kokanda moleli n'su n'kama ina, butu na looba buwa kowa, n'nja nakolongeya we. ³ Mosonji, nakoluleya we, waena nande:"Aika mbe owe-i Mana Mokonga, toma mawe wi mano mbe matimboke mekati". Mbali nakosumboleya we: "Yeandikilekei: Moto uto koika ande bondiya mokati lika, ⁴ Mbali Na koena nande : "N'ndi mo kila bondi yakotoka mo kana ka Mokonga". ⁵ Eke Setana nakoisa Mbali ya Mokonga; ⁶ We nakoena nande:"Aika mbe ukai Mana Mokonga, tinga kose, bondiya yeandikilekai:Wootomai bakitomo bande kao kabe mo iwe". ⁷ Mbali waena nande:Wesonyangi Mokolo Mokonga wabe". ⁸ Setana nakoisa we ephfe kiyo na mokondi ya eya iboka. Wamoesa we bokota yoose ya tchese tchetondo na ome yande, ⁹ Waena nande:"Bemo boose nokesai owe, m'mba walubaneya noo na kolombesa noo". ¹⁰ Aowo ke Mbali naoena nande:"Toka, Satana, bondiya yeandikelekei:"Lombesa Mokolo Mokonga wabe, akesa-we n'kasa we omune lika". ¹¹ Eke Satana waeka iki-we, eke mona, ba kitomo nakula, babundeya ike we mekambo. ¹² Mbali nayo m'ngba m'bele Yoani wa abeleke, we nao toka n'kati ya Galilaya. ¹³ Waekangi okita ya Nazara, nakiya koika kafalanamu, motanga ya okonge ya iyaba, n'nkati ya n'kita ya Zabuloni na Nefutali. ¹⁴ Ambe yaiyane looki ya enekanga mo kana ka motondoli Isaya: ¹⁵ "Okita ya Zabuloni, na okita ya Nefutali, m'mkoka ya iyaba, obalu ya Yolodani, Galilaya wa bese. ¹⁶ Motanga yaikanga n'nkati ya iphfuwe yamonake masani mabuwanyeke bo". ¹⁷ Kolinga aowo Mbali walinga konagola:"Enjekai metema ino, bondiya bokota ya kiyo yaikake aiye-iy". ¹⁸ Mbali ambe wokoenda mo okonge ya iyaba ya Galilaya, wamona tchenina bato babe, Simona wokoenda mo okonge ya iyaba ya Galilaya, wamona tchenina bato babe, Smona wokoeteka mbe Petele na Andele mana nina. Baikangi na koota bosaka mo iyaba, bondiya baikangai baoti. ¹⁹ We nakoena nabo:"Waa, ondai-noo, nootai bane bato. ²⁰ Bo nakoeka maska mabo, baonda we. ²¹ Waya na boso, wamona baphfe tchenina babe:Yakobo, mana Zebedeo, na Yoani mana nina; baikangi mo waato asimaamo na Zebedeo, ise wabo, ambe bokoenjeka masaka nabo. Mbali nakoeta bo. ²² Moo moo baeka waato na ise wabo, baonda we. ²³ Mbali na koitmba Galilaya motondo, ambe woonangola n'nkati ya asima ya makumbe mabo, na kosaowa Mosao Osaali ya Bokota, na koondesa kila oso na kila boteleli ya beya n'nkati ya bato. ²⁴ Mosao ya okuku yande yaengama ko metanga yoose ya Siria. Basieya we bato ba bemusi boose, baa bika na n'so na bemusi n'kitaka na n'kitaka:"Bato si baa bika na Satana na baa bika na kifafa na baa bika na bilema. We nakoondesa bo. ²⁵ Metuka ya buwa ya bato nakoonda we, kolinga Galilaya na Dekapoli na Yelusaleme na Yudea na okonge ya Yolodani.

Chapter 5

¹ Mbali na komona metuka ya bato, we na kolin'nya ko mokondi we na koika, baeki bande na koonda we. ² We na koandja ko fundisha bo eke waena na bo: ³ "Home mo baa bika touwa ko metema, bondia bokota ya kio ikai yabo". ⁴ Home baa bika na bii, bondia bo koika na ome mo tchese. ⁵ Home mo baa bika na obaba, bondia bo koikai na ome, ⁶ Home mo baa bika na ndja na tcheema tcha maale, bondiya, bokoikatayi, bondiya bo koikotai. ⁷ Home baa bika na tchombo, bondia bo kan'ngbeleyai bo tchombo. ⁸ Home mo baa bika na metema esaali, bondiya bekamonai Mokonga. ⁹ Home mo baa bo koisa bihi n'nkati ya bato, bondiya bo kaetekai bana ba Mokonga. ¹⁰ Home mo baa bo koseleka maobi bondia bokota ya kio ikai yabo. ¹¹ Home kowa kino bane m'mba bato ba kosendeka, na komoneleka, na ko tchongeleka mo olanga mo okitaka ya ko beya koose bondiya yane. ¹² Ikai na home, lengeai, bondiya ome nino yeemei kowa kio. Bondia boobo ii ya moesanga bo maobi baeki baa balanga boso nino. ¹³ Bane bikai moho ya tchese. Aika m'mba moho aseama, tchei tchokofolesa yoo? Ito kota kae tchesima ephe, yo kombotekai kowandja, yo kogbotekai na mao ma bato. ¹⁴ Bane bikai tcheangange mo tchese. Motanga owa yo koseleka kio no mokondi ito koisamanga bande. ¹⁵ Ango bato bito koakanesanga ntala, eke bata yo n'nkati ya katunga, n'ndi bo kotangai kio na mesa, eke ya moesa boose ba bika n'nkati ya lumba. ¹⁶ Ephoei m'mbe tcheangange tchabe tchasanese boso ya bato m'mbe bamone beteleli besaali, eke m'mbe balombese so wabe owa wika kio. ¹⁷ Buwai koisa m'mba nilee mo komuna angile anga batomeki; nilee buwa komuna n'ndi ko kobesa-besa. ¹⁸ Bondiya nokenai nino moliti m'mbe kose na kio kinaeti, angile anga omo utekotoka bande, anga kanuku ka looki itekatoki, ena kowa yoose ekela. ¹⁹ Owa wekatoesa angile anga wa angowa eke wa ebese bato m'mbe bate kae boobo, okaetekai kakuse mo bokota ya kiyo n'ndi owa okalitosa eke wa ebese m'mbe balitose, okaetelekai mophfeme mo bokota ya kiyo. ²⁰ Naenake nabe, moliti, aika m'mba liti wabe. Witotelongeye awa wa baandiki na ba Falisayo, ba utekangaya bande mo bokota ya kiyo. ²¹ Ba n'ngabangai m'mbe, yaenekangai na bakolo bato: "Bowa koiya, woose owa wo koiya, we engamei na ko kandeka na babuki ba maondi. ²² N'ndi noo naenaki nino mbe, woose owa babuki munaka kakinini, we engamei, na koeta bese ya babuki ba maondi. ²³ Aika m'mba waaya na liphfaephfi yabe mo altale eke wa engaleya m'mbe moto uka nabe na bondia, ²⁴ Eka liphfaephfi yabe boso ya Altale, eke yaa ko n'ngbesana moto si oyo, boso ya koesa liphfaephfi yabe. ²⁵ N'ngbesanai bosaali na mosékani, wabe aboa uka nande asima amo mo m'mboka, m'mbe wito tchongeyangi owe mobabuki maondi, m'mbe biteabangi owe ko mekoto ya yaema, mbele obua moyololo. ²⁶ Naenake nabe liti, utokoomoka kokandeka mo lumba ya moyololo. ²⁷ Bém'ngbe m'mbele yo koena ka mbele bua: "kota ilemba". ²⁸ N'ndi noo, na enaki nino m'mbe unalipi beeya beya bokoombeka owe kooko. ²⁹ Aika m'mba liiso ya ilome, aika m'mboka ya kokelesa owe, ikiome koakabe, tsheenga tshabe tshemo koseama, kom'mboleka mokaya. ³⁰ Aika mba kaako kabe kailome kakosea owe bukako. M'mbola ko kpaaya, mondiya ephfoyei tsheenga tshabe tshemo koseama, kolko mobe etondó kom'mboleka. ³¹ Aenekangai mbe, moto wapenga mokali, waese we kaani ka koekane. ³² N'ndi noo, naenaki m'mbe owaosea owawoeke mokalandé, bua mondiya ilemba, watake we moto wa ilemba, ke owa osonga amokali na bato ba boso m'mbe watake ilemba. ³³ Ba n'ngbangi ya enekangi na bato ba boso m'mbe: Obua kolapa, mondia wa lapa ke wakambá koiyanesa, watake kobe ba bosona Mokonga. ³⁴ N'ndi noo, naenaki mbele bua kolapa belapalapa, aike mooboa, mondiya ikai ya Mokonga: ³⁵ Aike monseke, mondiya, ikai boendeo yande ya maomande; ama mo Yelusaleme, mondiya iki asima ya Mokota yaema. ³⁶ Buwaa ko lapa mondiya motshwe yabe, mondiya utookokola bande kophfufhekese ama kolinges, omo ya n'ngbe yabe. ³⁷ Aika mba looki yabe yaakoleka, aakoleke, aika mba aekeleka, aekeleke: "owa olubea mbele yo yotoka ka mosu". ³⁸ Bangbangi aenekangi m'mbe: liiso mo liiso, liinyo mo liinyo. ³⁹ N'ndi noo, naenaki nino m'mbe hui kosikama bosó na belengi. Aika mba moto wa lumbea owe moitama ya ilome, moesawe w eye ephfe ya kea. ⁴⁰ Aika mba moto wasitakeya ka owe ke watomba ntulu yabe, ekekeya we nkanjo. ⁴¹ Aika m'mba moto wa nab ondo ya kilomele elefu, yaa nande. ⁴² Akésa owa okoomba owe, kebua koekéa owa weeme kosomba koakabe. ⁴³ Ban'ngbangi yaenekangi mbele: okoemi munakabe, ekewaseka moini wabe. ⁴⁴ N'ndi noo, naenaki m'mbe: "Emaili baini bino, liphfeai baa beseke bane, kesombolai mo isina ya baabo otaane ke baabo otesoa ane, ⁴⁵ Ombele beike bana ba ise wino si owa ona uka kiyo; mondia weoyayoa lóóba mondia bato ba beana ba wapfoa, ke oko'okesa mbuwa mo basaali na babeya. ⁴⁶ Aika mba baema, ba beeme bane eni iyota engame nino? Ango ba bolipesa manjanja bitoko kotanga boobo? ⁴⁷ Aika m'mba wamoesa moboto mo banduku babe lika watakei tchei, anga bato babeeya bokotanga kayi boobo? ⁴⁸ Ikai baphfenene, bowa Ise wiho wa kiyo wika.

Chapter 6

¹ Ika bosaali m'mbe kophfoa kite ikangi ka ko moneka na bato, mo boobo uto kolephfeleka bande koa ka Ise wito uka kio. ² Aika m'mba waomola liphfaefi bande na ko lublea mangbeli boso nabe, bowa o kotanga bato ba omuli mo malumba ma masomboli una mo balabale, m'mbe bato ba lombese bo. Naenake nino mo liti, baabo ba patake mono iyota yabo. ³ N'ndi, aika m'mbe wa omola sadaka, kaako kabe ka ikali kiteebangi tchei tchatake owe na kaako ka ilome; ⁴ Mbe sadaka wabe wateleke mo kaisama o eke so, owa wo ko monaenga mokasama wokowa kowai mono owe. ⁵ Aika m'mba wasombola, bowa koika m'mba bato ba omoli, baa bo koemanga kosombola m'mbe beimane mo malumba ma masomboli ena mo balabala omba ba moneke na bato, naenake nino mo liti, baabo ba balombelesake na bato. ⁶ N'ndi aika m'mba wo kosombola, n'ngeya mo kosunga, kanda molango namalelesa ena na so maondi mabe moose mo iphfue, we o ko. ⁷ Mo kosombola, buwa ko bulesa maondi maa mobuwa na isina, bowa okotanga ba pagano, baa bo koisanga mba koena ka buwa, na ko bulesa maondi n'ndi masomboli mabo mo koakolekai. ⁸ Bowa ko ondeya bo; bondi Ise wino oli tcheya tcheema tchabe, boso wabe koeya - yea nande. ⁹ Monai boboni engeme bane na kosombola: "Ise wito wika kio! Ekambe lina yabe ya lombeleseke; ¹⁰ Eke bokota yabe yale, ko ema kabe aketeleka ano kose m'mba kae kowa kio. ¹¹ Aesa base moonoo botu mokate ito ya nsu yoose; ¹² Meseleya base ko beya, m'mba base kae temeleselee baa bokota base kobeya; ¹³ bowa kon'ngesa base mo tcheema, n'ndi toesa base ka moto wa beya. Bondiya kowa kabe n'ndi ika, mo bemo na bemo, mokolu, tchekamba na okuku boobo! ¹⁴ Aika m'mba wa meselea bato ko beya kabo, so si owa wa kio, wo komeselea kai owe. ¹⁵ N'ndi aika m'mba ute meselee bato, so owa uka kio otekameseleande owe ko beya kabe. ¹⁶ Aika m'mba waeka koanga (ko funga), itephfoe bande na ko kanda tchondi na obaba, bowa bato ba olanga, baa ba kobelesa bondiya babo mbe bato bamone bo mbe bekande koanga na koma, naenake, mo liti, baabo ba patakeokuku ano kose. ¹⁷ N'ndi aika m'mba waeka koanga na koma maale, isela malasi ko motchwe, ena soola tchondi, ¹⁸ m'mbe ute monekangi na bato mbe okanda koanga na koma, n'ndi soso wabe owa wika kiyo waebake owe, owa omonange, mo iphfue, o ko esai owe. ¹⁹ Bua kotukulesa beeya ano kose mo n'seke, aboa ika n'kando njenje, na tolimo nkitaka yoose eke yaseya yo na aboa baibi busoa na ko pheas; ²⁰ Ndi tukulesai Mbiso Koa, koa tolimo na n'kodo itokoseya, na koa baibi bito kon'ngeya na ko seya. ²¹ Bondia koa kika M'biso yaba, motema yabo okoikai kooko. ²² Liiso, ikai n'tala ya mobe. m'ba lioso yabe aika bosaali, mobe itondo yabe okoakanai ²³ N'ndi m'mba lihisyo ya be aika kobe mobe itondo okoikai moi phfue. N'ndi m'mba masani ma mika kwo kabe mika iphufue nyokoe mai. ²⁴ Moto angoo omoo uteengame bande na kotemikeya mekota ibe okosekai omo, ke waema ophfe. ²⁵ Nokoena nino : bouwa koteka, teka, bondiya koika kino, m'mbe nokowai tchei, na tchei, koika kabe kitee teye. ²⁶ Monai tooni ta kiyo : titolekanga bande angoo iba yakokonyowa, ke tobuwa na mboso n'ndi Ise wino wa kiyo olesanga to. Owe, uteeteye tooni? ²⁷ Nani n'nkati ino moko koeya eya kande we ngame mo koeyesa nsu yande mo tchese? ²⁸ Mo tchei koeya eya bondiya ntulu a kobata? Bete bowa yo komenanga matunda mo maba? mitota moka mbo ata emo; ²⁹ n'nembesi eno naena ke nino mbele Salomona mo bokota yande, utebate bande ntulu ya kophfo kolongeya matunda maa mika mo maba. ³⁰ M'mba Mokonga wabatesa matunda iba, moonoo otengame owe, bato ba koakoa kaa ngoa? ³¹ Bouwa kobatea buwai koena : tokoanga tchei? Tomaï tchei? Bokopfananga koeya eya eni n'tulu? ³² Bondiya besima siebo, bapakano n'ndi tookabala nabo, Ise ino kwoa kiyo weli mbele bika na n'kasa ya besima. ³³ Boso phfanai bokota na tcha ya Mokonga, tchoose tcho koeseki bane. ³⁴ Bauwa koeya-eya bondiya m'pendu; m'pendu ye minei okoenga mesia mao n'ndi mande. Kila botu ika na maondi mande.

Chapter 7

¹ Ba bua kobukea bato bondiya ambe bite, bukeangi bane. ² Bondiya bokobukeya kae bane nabo bukeleli si owa obuka bane, ke bo o-pima kai owe na kipimo si tchea tcho ko pima owe. ³ Mo tchei omona ibunge mo liiso ya munakabe, eke wa kamba komona lobao si owa ika mo liiso yaei? ⁴ Ke boni weengame koena na munakabe: "Ekane toese owe ibunge mo liiso yabei?" ⁵ Mo kesi toesa n'kasa boso lobao n'nkati ya liiso yae ke maili si wa mona bosali mo kotoesa ibunge mo liiso ya munakabe. ⁶ Bua koesa n'ngba besima ba phfenena, ke bua koombola besima bino ba okti boso ya ba ngulube, mokotina mbe bite kpota kpotangi bo, bite subokeangi mo koa-sowa bane. ⁷ Ombai, ke bo koesai bana; phfanai, ke bo koeselekai, ke bokandolea bane. ⁸ Bondiya owa wokoomba okoeselekai lubeya molango, owa o okophfana o opatai, ke bookandoleai owa a oolubea molango. ⁹ Nani n'nkati ino yo koesa manaande iwe, aika m'mba waombake mokati? ¹⁰ ama, wa wokoomba m'mfe, waeseleka ndjokai? ¹¹ Aika m'mba bane bato ba beya, beli koesa bana bino besima besaali, ke boni Ise wino si owa uka kio o koesai besima ko bana bande. ¹² Eya yoose yeeme mbe bato batelee bane, teleai kae bo yo, bondiya ikai angule ke na balondoi. ¹³ Ngeai ko molango ya kpatana bondiya molango aphfalalo; ikai mboka sieya yoobia mokolimena, ke nguma yo ko n'ngayangai moo. ¹⁴ N'ndi molango ya kpatana mboka ya phafalala yo, yo koisai mo koika ke bato baangowai bo koetanga moyo. ¹⁵ Tinai balondoi ba n'nanga. Bokulai koakino na ntulu ya mekoko, n'ndi n'nkati ya bo bikai m'ngba ya okonda. ¹⁶ Bo koeba bo mo touma tabo. Bo ko konyowai louma n'nkati ya miki ke touma tatino kio na tokelekelei? ¹⁷ Kate kasaali koose ko kobotangai touma tosaali, n'ndi kate kabea koose kobotangai touma tabea. ¹⁸ Kate kasaali kiteengame bande na kobota touma tabea, ke kate kabea kitengame bande na kobota touma tosaali. ¹⁹ Kate koose si kaa kito kobota touma tosaali. Ko bukekai ke kamboleka mo koya. ²⁰ Ikai mo touma tabo n'ndi bo koeba bo. ²¹ Baa bo koenea nane: "Mokolo, Mokolo! Bitokongea ande boose n'nkati ya bokota ya kio, n'ndi owa lika okoota bua eeme Tata si owa uka kowa kio. ²² Nguma ekaenai nane botu si: "Mokolo, Mokolo tita enanga mono maondi si ma mekala na lina ya bei. Tita benganga mono mesombo ya bea-bea na lina ya bei? Ke titatanga mono maondi mabua, mamanuni mo lina bei?" ²³ Mo boobo nokeenai na bo phfololo: "Ntaebanga bane bane, tokai bakama nane, bane bati ba koea". ²⁴ Mo boobo, owa okongba maoki sima mano mo koena noo, ke wata moo ko mekambo, oko engamesanai na moto wa boeli siowa owa. ²⁵ M'bua yaokangai, mophfofo yala, nakia kolubea mo lumba sieyo: "Ita keanga bande, bondiya yaimanagai kio na iwe". ²⁶ N'ndi owa o koongba maoki si mano maenake noo, eke obuwa kota mo na mekambo, oko engamesanai na moto owa tchebebe si owa waimetchanga lumba yande kio na ibunge. ²⁷ M'bua yaokangai, to phfefeli tala, ke nakia kolubea mo lumba si eyo: "Yo nakokeya". ²⁸ Maili ya Mbali ko manena maoki si mano, nguma ya bato na kosangala mokongba maondi si, ²⁹ ikae, baphfeneni, m'mba bowa Ise wino wakiyo uka mophfeneni.

Chapter 8

¹ Abowa Mbali wa seelanga ko mokondi, motuka ya bato na ko'onda we. ² Na mona, moto wa osoy ya suli na ko bakaméa we na ko tulama boso nandé, na koena: mokota, aika mbe waema, wééngame na ko ondesa noo. ³ Mbali na koanjeya we kaako, na kobunda we, na koena: néakowe yo, phfenena. Aowo-aowo we na koonda. ⁴ Eke Mbali na koena nande: weenangi na móto, ndi yaa komoese mobe ko baomoli ba maphfaefi n'nembe m'mba bowa Mose waenanga. M'mba yo koika Mokota omo ya sola kowa kabo. ⁵ Abowa Mbali nakon'ngeya mo Kafarnaum, Molombiya omo ya sola na koena nande we, ⁶ Waeya eya nande, Mokolo moto wane wa mokambo welame molumba, we kpe maoo, wika na obaba yaema. ⁷ Mbali na koena nande Nokiai, na noko'ondesai we. ⁸ Mokota owo ya sola na kosumbolea we looki: "Mokota, n'teengame mbe w'engeye molumba yane waene bondi omo. ⁹ Bondiya nika kosé wa mekota ya kiyo wane, nika na bato kose wa maoki ma bokota yane, mba naena na omo waana; yaa! Okiyai, ke ophfe: waa; kewala; ke kowa ka mokobe wane; ta chéchéa! Na okotai cho. ¹⁰ Mbali ya komgba we, Mbali na kosangala, eke we na koena na baa baondanga we: naenake nino na liti, ango mo Isalaele n'namoni ane moto koika na koakowa ka ēma m'mba moto si oono. ¹¹ Eke na enake nino mbe babuwa bo kotoka mochwela na moèla na bekaikai ko mesa asima-amo na Abalayama, Isaka na Yakobo, mo bokota ya kiyo. ¹² N'ndi bana ba bokota bekambolekai mo iphfue kowanja, kooko kekaikai beli na kokola man'nyo. ¹³ Eke Mbali na koena na Mokota si awo, yaa, atelekeleke owe ko ophfesana na koakowa kabe na nyanga si eyo mokobe si oowoo na koonda. ¹⁴ Mbali nakiya molumba ya Petele, na kiya komona moko wande wa amokali ambe uka na cheeta. ¹⁵ We na kobunda we mo kaako, eke oso na kotoka ko mobé yandé; éké we na koyayka na bundea we mokambo. ¹⁶ Na iyo, baluleya Mbali bato ba buwa ba n'so ya n'nseka we na kobenga boose na mooki mande, eke we na koandesa n'so yoose, ¹⁷ mo koiyanesa owa yaenékanga na Isaya motondoli: wabiyangai obaba ito, waimaneangi n'su ito. ¹⁸ Mbali na amona, ibamba baka nade, waesa isosa ya koeta ophfe obalu. ¹⁹ Moandeki oma wa bakameya we, ke waena nande mbe Mokota nokoondi owe kowa kokiya owe koose. ²⁰ Mbali na koena na nde: n'yama ika na malumba ena tooni ta kiyo tika na malumba; ndi Mana Moto obuwa bande nna boikaneo ya koomonesa mochwé yande. ²¹ Ophfe n'kati ya Baeki waena nande: "Mokolo, akoleya aesa isosa koleka Tata". ²² Ndi Mbali na koena na nde: "onda noo ke eka bapku baleke bapku babo". ²³ Waingeya mo waoto, ke baeki bande boonda we. ²⁴ Ke mona, m'buwa ya ema na kooka ke wato ina imbeyi na n'gumba. Mbe we walamangai. ²⁵ Baeki ba bakakamea we ke baimola we, ke baena: "Mokolo, ondesa base, ta kpake!" ²⁶ Waena nabo: "mochei bika na boa, bato ba koakoa ka angowa?" na boobo wa imana, wasuleya mophfofo na ngumba, ke bihi nakoika waika. ²⁷ Bato si baika na kosangala: "nani ono, boho nakoenesana, mophfofo na ngumba yokolitosa we?" ²⁸ Aboa lokome we pohe obubu, 'kati ya chese cha mesombo ibe ya bea, yao omoka mo ba Buyako, bala boso nande baikangi na bolengi Moto ango omo uta etanga bandenakotinesa bo. ²⁹ Ke monai, bo na kosula sula: "chei chika inka wito na be Mana Mokonga? Uli abono mo kota base na iyeya boso na inyanga?" ³⁰ Aikangi pkaya na bo motuka ya nsombo mbe yo koanga. ³¹ Mesombo ko bonjabonja Mbali, baena: aike mba wa benga base, toma base teingeye mo motuka ya n'sombo. ³² Mbali waena na bo: "yai omoka, ke ingeya mo n'nsombo. ke mona, n'sombo yoose ya chubeya mo iyaba, ke ya pka mo maale. ³³ Baa batchunga ba n'nsombo bo nakiya kosaowa mesao. ³⁴ Na boobo motanga otondo? Ya omoka mo kosangana na Mbali; nakomona we, eke ba bonjabonja we mbe watoke ko motanga ya bo.

Chapter 9

¹ Mbali, na ko kimea n'nkati ya wato, ko kala okonge ya ibe ya iyaba, kewe na kia n'nkati ya motanga. ² Ke monai, bo na koulea we na mokpi mao mbe welame mo itanda. Mbali, na o mona koa-koa kabo, na ko ena na mokpi mao: "Ko beya ko beya, mana ane, mabea mabe mose ma meselekake". ³ Mo boobo, ba andiki bamo na ko ima-ima: Moto si ono ophenda Mokonga. ⁴ Ke Mbali, wa ebangai toengeleo tabo", na ko ena: "Motchei bika na toengeleo ta bea n'nkati ya metema ino?" ⁵ Bondia tchei, tche pholee pholee, ko ena mbele: "Ko beya kabe kameselekake", ke na ko ena: "Imana, ke enda. ⁶ Mo isina mbele, beebei mbele mana, Moto uka kio na tchese na bokota ya komeselea ko beya: "Imana, we na ko ena na mokpi mao, bia itanda yabe, ke yaa n'nkati ya lumba yabe". ⁷ Ke we na ko imana, ke na kiya n'nkati ya lumba yande. ⁸ Nyanga ibamba ya monanga boobo, bona kotina iboka ke bo na kolombesa mokonga, owa wa esenga ko bato bokota ya boono. ⁹ Kotoka aowo na kia phaya, Mbali na omona amo ome ase mo asima ya ko lipesa mandjandja, ke lina nde, aetekangai Matayo. We na ko ena nande: "Onda noo". amo om si ono na ko imana ke na ko onda we. ¹⁰ Mbe Mbali okoanga n'nkati ya lumba, monai bakongoi ba mandjandja ke na bato ba bo ikeleli ya bea na ko ulesana koanga na Mbali asima amo na baeki. ¹¹ Ba Phalisayo na ko mona boobo, ke bo na ko phiphea baeki: "Motchei mokota ino okoanga na bakongoi mandjandja ke na bato ba boikaneli ya bea?" ¹² Mo ko un'ngba ka Mbali we na ko ena: "Ba bika buwa nso ko mebe bito ko ikanga bo na nkasa ya Monganga, n'ndi bato ba nso". ¹³ Yaai, ke eundichai eya ika isina, mee nikai na nkasa ya tchomo, ke bua ma phaephi. Bondia ntileane ko eta ba pheneni, n'ndi bato ba mekambo ya bea-bea. ¹⁴ Na boobo baeki ba Yowani na ko bakamea Mbali, ke bo na ko ena: "Motchei base bito ko iyanga. ¹⁵ Mbali na ko sumbolea bo: "Bina kande amo ome wa isongi beengame na ko eya-eya mbe amo ome wa isongi uka naboi?" Mo nsu sieya yo kula aboa amo ome wa isonga otoa n'nkati yabo, ke aowa bo koiya meleli. ¹⁶ Moto uto songa ande monuku ya ntulu ya mbesi kio na iphkende ya ntulu, bondia asima si owa asolekake yo oseamai, ke ntulu yo koa soka a sokai ko etea. ¹⁷ Bito tanga ande maluma mbesi n'nkati ya nyongo sieya ailelakemona na koseama; bondia mbe beogo boseamai ke malu maiteka; n'ndi botangai malu ma eneeke mo beogo ba mbesi na malu na beogo bo tchungelekai. ¹⁸ Aboa aebesanga bo membila, monai, mokota omo na kula, na koselela kose ya mao mande, ke na ko ena: "Moseka ane a kpake iti na ileli ande, n'ndi waa, kota maako kiyo nande ke o ko ondai. ¹⁹ Mbali na kaimana ke waya asima mo na baeki bande. ²⁰ Na mana, mokali aikangai a kooka mokiya bemo ikomi na ibe, walangi maili wa moongo, we na kobunda n'tulu yande. ²¹ Waikangi mo koena kati a motema yande: "aika mba na obunda n'tulu yande, n'konda". ²² Mbali na kotimboka, na koena, ma ko moesana mande: "ika na tchekamba, mana ne a mokali, koa-koa kabe kaondesake owe". Mo inyanga si maana a mokali na koonda. ²³ Mo inyanga se a Mbali mo kokoma mo lumba a mokota, na komona balubei ba filimbi na ibamba ema ya bato, ²⁴ Na koena nabo: "omokai", mondi maana a mokali si oyo uti nakbiande, welame. Ke baaja koseka we. ²⁵ Mo sa si oyo ke ibamba ya bato na koomoka, waingeangai, we na kobunda kaako ka maana a mokali, na maana a mokali kaimana. ²⁶ Lokendi yabalanganake o metanga yose. ²⁷ We na kia kooko, baondangi Mbali na bakbi maiso mabe, bo na koakaya: ugbelea ase tchombo, Mana Tawiti! ²⁸ Na wakati si akomake we mo olumba, bagbi ba baiso kula baka-baka nande, ke Mbali na koena nabo: "bane bika na koakoa mbele noo nootai bondi si oyo?" Bobo, "mokolo, baenake". ²⁹ Na bobo we na kobunda bo omaiso, we na koena: "yatelekee ane imba koakoa kino". ³⁰ ke maiso mabo makandoka. Ke Mbali na ko komesa bo iboka. Tinai imbele moto auwa koeba. ³¹ Kisha, maili nabo koomoka, baenangi okuku wande o motanga itondo. ³² Inyanga yaikanga bo mokiya, mona, babilea Mbali moto omo na mephopho ya beyabeya si utokoena. ³³ Mephopho ya beyabeya eya babengake babenga yo, moto utokeina ango seno waenake. Kena ibamba ya sangala na koena: "Ata botu ango omo, bondi modele si utinamoneki mono ande mo Isalaele!" ³⁴ Ke na bafalisayo baena ngai: "otesa mephopho ya beyabeya ma mboka ya mokolo ya mephopho ya beyabeya". ³⁵ Mbali waikangai mo koennya o metanga ya emema na ya angoaangoa, waikanga ko kofundisa bato kati ya lumba ya Mokonga, na kolondoa looki ya bokota, ke waondesanga bato ba oso ma boobe ba tchebema. ³⁶ Mo komana ibamba ya bato, waiyangi na tchombo mondi yaobo, mondi a mbele ba balangamangai na kolimena, imba nyama si akosanga mutchungi. ³⁷ Ke na koena na baeki bande: iba yeme indi batumiki beangowe. ³⁸ Bembelesa mokolo wa iba bondi ya watome bato mo iba yande.

Chapter 10

¹ Babua na koéta baeki bandé ikomi na babé, we nakoësa bò chékamba chá kobenga nésombo ya béyá, bé na kóondesa n'so yoose na balema boose. ² Mona maina ma baeki ikomi na babé, wa boso-boso, Simona akoétéka Petèle na Andélé mana nina, Yakobo, mana webedeo, na Yoani mana nina, ³ Filipi na Balatelemi; Tomosi, na Matayo molipési wa manjanja Yakobo, mana Alféo, na Tadeo; ⁴ Simona mu Kanana, na Yuda Isikariti, owa wéolese Mbali. ⁵ Bóónoi ika baeki ikomi na babé bétómeke na Mbali, maili wa koésa bo mékomi si yeéno: "biyangi ko babaa bitinan'gbi looki, na bèn'ngéyangi mo n'kita ya ba samalia; ⁶ ndi yaái ko mekókó si eya yélimene ya lumba ya Isaelili. ⁷ Yaái, nangolai, na enai: "bokota ya kiyo yaiyéyake". ⁸ Onésa baa ba n'so, imolai bagbi, phenenesi baá-bá-suli, bengai mésombo; Bétombi bule, obai bule. ⁹ Babua kobiya tongeli-ngembe, ango n'ngéla, ango beéya ko meeli inó; ¹⁰ Ango itèke ya ondo, ango n'tulu ibé, ango békoba ba mao (bilato) ango lofimbo; bondiya mobundi wa mokambo wééngami na moleli yandé. ¹¹ Ko métanga na n'kita émo si éya yéka n'ngéya bané phiphéyayi mba okoiki na motó wa koengama na kótabane mo boikaneo yandé; chumanai kowa kandé bana aabowa ékaya bané. ¹² Mo kon'ngéya mo lumba, ¹³ Na aika mbèlè bumba yetondane, ééngami mbe bii wino wale moo, ndi aika mbèlè itéondane, eengami bii wino wasumbokéye bane. ¹⁴ Mba bitéte bane mo boikanéo, béna omba biténgbe maoki mino, omokai mo lumba si ama ko motanga si na chichai n'seke ino ya matindi. ¹⁵ Naenake nino na liti: "mo bosu ya liataki, okita ya Sodom na owa ya Gomolo yekatelekai kobéya kambu kakolokolo kuliko motanga si oowo. ¹⁶ Monai, natonake bane m'mba mekoko akati ya n'ngo. Ikai na mayele m'mba ma n'njoka, ¹⁷ Ikai na kachi ko bato, bondiya békaabai bane ko beikanéo ba koénès maondi. ¹⁸ Bané békapholotékai, bondi yane, bósó na bósó na lówa, ma komoesa lilembélisi koikabo na ko baa bitinangbi loóki ya chéondésa. ¹⁹ Ndi, aabowa eka abéléka bané, babuwa kótékátéka mo kophana mbe bokoéni chéi: maa mékaika ma koena kino mekaeselekai bané mo myanga si émo. ²⁰ Bondiya abuwandé bane i békaene, ndi Mosombo ya Ise winoi yékana okati wino. ²¹ Chénina chéka abésanay mo kokpa; na isè ka manadé; baana békaticimbokéyayi. ²² Békesékélékai na boose, mo isina ya linane; ndi owa wékakokomesa maényéli béna mo ntungéya wékaóndai. ²³ Eké aikamba bamoesa bane moobi ko motanga ómo, yaai obéyo mo ophe. Naena ke nino na liti na liti, bitékamanéni bino kotimba métangé ya Isaeli ambele Mana Móto witi nali. ²⁴ Moéki w'abuwandé mokota, ké mokobe wité-étéyé andé mokota andé. ²⁵ Eengami ko moéki kotéléka m'mba mokota, na ka mokobe m'mba mokota andé. Aika mbe baéta mokota ya lumba ya Beezebulli, ké y'okoika iki booni mo koéta kaé bakolo ba lumba si éyo! ²⁶ Bo buwa kotuna bo ango kambu, bondiya buandé na chésima si chéa chééngame na koisama éké chabuwa koébékana, ango mo kaisama ke chakamba koébékana. ²⁷ Maa mo koéna noo nino iphie, enai mo obanja akati wa looba, bé na maa mééneke bane ko matu, saowai mo. ²⁸ Ba buwa kotina baa bokoiya mobe éké bito okokola koiya mosombo; tinai ndi owa wééngame koiya móbé naa mosombo mo itumbo ya kaya lifelo. ²⁹ Bito ko olésanga toyoni tóbé mo lofalanga ómoi? Na boobó, ango kamo kito okéa andé mo n'seke buwa koème ka ese wino. ³⁰ Na béna kaé m'ngbe ya méchwe ino soose yébandéke. ³¹ Bétinangi ango kambu: bélitowe oketi kolongéya toyoni ta buwa. ³² Mo bóobo, ówa ó koakowa noo bósó wa bató, nika akowakai we bósó na Tata owa wika kówa kiyo. ³³ Ndi owa w'oolingowa noo boso na bato, ne kalingowakai we bósó na Tata owa wika kówa kiyo. ³⁴ Béisangi m'mba nilei kaisa bii mo chésé; n'tile ane koésa bii, n'ndi kabusu, ³⁵ bondia mbele noko ekanésai n'nkati ya móto na ise, n'kati ya moséka na nina, na n'nkati ya mokálá maana na mokó wa amokali. ³⁶ Na moto okoikai na kosekana ko bato ba lumba yandé. ³⁷ Owá weeme ise ama nina kólóngéya noo wa buandé wane, éké owá weeme mósómbé yandé ama móseká yandé kolongéya noo, wa buandé wane, ³⁸ owa weeme kobiya kumbo wandé, ambé uto ko'ondá noo, wa buandé wane. ³⁹ Owá weeme kolangá mobé yandé, y'ékaséamai, éké ówá wóóséa mobé yande mo lina-ne, wé kó óndésai yo, ⁴⁰ éké ówá w'oopokéa ówe, wapokéaki noo, éké ówa w'oopokea noo, wapokeake ówa wétome noo. ⁴¹ Owá w'oopokea motondoli ko mokambo y'andé wékaabélekai iyota, éké owá w'oopokea owa uka cháa, wékaabélekai iyota ya liti. ⁴² Owa woose wékaésa ango ophata ya maalé ma mpéé ka omó wa bano banuke si bano, bondiya uki moéki wane, naenake nina na liti mene, utékalimési-andé iyota yandé ango kambu.

Chapter 11

¹ Maili ya Mbali ko kikila baeki bande ikomi na ibe, we na kia, bondia ko ebesa ke ko nangola n'nkati ya metanga ya tchese. ² Yowani n'nkati ya mololo na ko n'ngba mekambo yaKlisto. Sieya ya enekanga na baeki bande: ³ "Ukai owa teendee mbe akulai, ke to ko ende ophei?" ⁴ Mbali na ko sumbolea bo: "Yaai moesai na enai na Yowani maondi sima mamona ke na maa ma n'ngbake bane. ⁵ Bakpi ba maiso ba mona ephe, ba kpi ba mao baendake, bato ba suli baondake, ba pki ba matu ba n'ngbake, ba kpi ba fufuka, ke mesao esaali ya londolekake ko touwe. ⁶ Ome ka owa uto ko n'ngba nsoni mo isina yane!" ⁷ Mo koenda kabo, Mbali na ko ena na nguma ya bato mo isina ya Yowani: "Bokia mo obandja ya ibunge ko phana tchei?" ⁸ N'ndi baakei ko mona tchei moto si owa we bate ntulu ya pholeya pholeya mondia baa be bate ntulu ya pholeya pholeya bika n'nkati ya malumba ma mekota. ⁹ N'ndi baakei komona tchei? Molondoi omo? Boobo, no ko ena nino mbele, owa we etei molondoi. ¹⁰ N'ndi ikai we wi owa ekpaloke bondia nde mbele: "Monai, no tomei okulai boso ya tchondi tchabe, owa o ko endjeke mboka yabe boso yabe". ¹¹ No ko ena nino liti mbele, n'nkati ya boose siba be boteke na bamokali, wa ko engamesana na Yowani mo inyi. N'ndi owa weangowe ko etea n'nkati ya bokota ya kio weetee we na koema. ¹² Ko andja nyanga ya Yowani moini bena moonoo botu, bokota ya kio yo sondjeleka, ke basondji boosondjo yo. ¹³ Bondia ba londoi boose ke na angule ba eneangai maondi mekala bena ka Yowani; ¹⁴ Ke, aika m'mba baema ko eba. ka owa uka Eliya owa wa engamangai kula. ¹⁵ Ka owa uka na matu ma ko ongba wa n'ngbake. ¹⁶ To kesanesi bato ba feti si ono na tchei? bengamesangei na bana si baa bika ase asima ya ibongo, ke bo bokoeta baphe baana, ¹⁷ bo ko ena: "Ta lubeleake bane kalupi bet, ke bane bite sambowe bino; ta eyake mo isina ino ke bane bitengbelee angoo base tchombo". ¹⁸ Bondia Yowani wa langai, bua koa ke bua koma, ke bo ko ena: "Uka na mosombo ya beya. ¹⁹ Mana moto wilei, koa na koma, ke bo ko ena: "Ukai moangi ke na momi, isau ya bakongoi mandjandja ke na bato ba beteleli ba bea. N'ndi boeli wa longeake ko mekambo yande". ²⁰ Ke na boobo we na ko andja ko esa mbela ko metanga si eya iteleke maondi ma bua ma kosangalesa, bondia bita timbolanga ande mitema yabo. ²¹ tchombo koa kabe, Kolaji! Tchombo koa kabe, Bethesaida! Bondia, maondi ma ko sangalesa simaa meteleke kowa kino matelekange n'nkati ya Tula ke n'nkati ya sidona, mbele ba timbolake mono metema zamani na kobia saki ke na moto ya kaya. ²² Mo isina si no ko ena nino: "Mo botu ya kosamba, o koikai bosaali bondia Tula ke na Sidona ko etea bane". ²³ Ke owe, Kapalanauma, o olinyai bena koa kio? Boande. Oselelai bena boikaneo ya ba kpi; bondia, aikange m'mba maondi ma kosangalesa maa meteleke n'nkati yabe matelekange n'nkati ya Sodoma, mbele uka na koika bena mo ono botu. ²⁴ Mo isina si no ko ena nino: "Mo botu ya kosamba, tchese tcha Sodoma o koikai bosaali mo Sodoma ko eteya owe". ²⁵ Mo nyanga si eyo, Mbali na ko sumbola looki, ke na ko ena: "Na lombesake owe, Tata, Mokolo wa kio ke wa nseke, bondia ko iseka laondi si mano ko bato ba boeli ke na bato ba akli, ke wa moesake yo phololo ko baana banuke". ²⁶ Ee, tata na lombesake owe mo ko teleka ka ko ema kabe. ²⁷ Besima boose ba eselekaki noo na Tata o mune; ke moto uteli ande maana, ko sakolo Tata Mana ke owa Maana weeme ko moesa we phololo. ²⁸ Waai kowa ika noo, bane boose siba ba enake na ko bia ba kumbo, ke noo no ko omonesai bane. ²⁹ Biai mo ololo yane ke bundai maa na ebesake bane, bondia nika na tchee-tchee ke na motema ya ko selola; ke bo ko eselekai bo omoneo bondia mesombo ino. ³⁰ Bondia mo ololo yane ephoei, ke kumbo wane weowe.

Chapter 12

¹ Mo n'nyangasi, Mbali nakoeta moiba ya tokutu botu ya koomona. Baeki bande, baika ngi na n'njaa, baikangai mobuka metchee ya tokutu, ² bafalisayo, komona bono, na koena nande: Mona, baeki babe boota eyo itengame koteleka botu ya koomona ³ Ndi Mbali na koena nabo: bite some bino eya Tawiti watanga, n'nyanga si yaungbanga we n'njaa, we naba baikanga nande paali omo; ⁴ mo booni yaingeyanga we molumba ya Mokonga; ke waangangai kaomoma kitaengamanga nande kowanga, etaikanga nde kae na baikanga nande o molongo, eya isamanga mo bato aba koolekanesa mokoko. ⁵ Imba, bitasomangai bangile mbele, n'nsu siya koomona, abakolekanesa mekoko, bomuna bangile ba n'nsu ya koomona mo lumba ya Mokonga, bitokanda ane bo? ⁶ Na bobo, naenake nino, ika na besima ya emema na kolongea lumba ya Mokonga. ⁷ Aikam'mba bane baebangai eya koeneka mbele: neme tchomb0, bua nde koaba, bitaebangama nino kokelesa bato bauwa nde na boondi, ⁸ moondia mbele Maana moto uki mokolo wa n'nsu ya koomona, ⁹ Mo inyanga si eyo Mbali na kiya, na koingea mo lumba ya Mokonga. ¹⁰ Na mona, wakutangai moto omo waikangai na kaako ka okamena. Baphipheangai Mbali: Eengame na koondesa moto otu wa koomona? Moisia mbele batchongee we. ¹¹ We na koena nabo: Nani n'kati ino, owa uka na mokoko omo, ke yakea o molinga botu a koomona, uto koomola nde we o molinga? ¹² Mo booni moto etee mokoko Engame na moto kota kofoa botu ya koomona. ¹³ Na boobo we koena na moto: Nanao kaako ke na konanowa, na mala omo ke kaengama imba ewa ophe. ¹⁴ Bafalisayo na koomoka, ke baphanaboyaeli wa koiya we. ¹⁵ Ndi mbali, na koeba, ke watoka mo boikameyo si. Ke na ibamba ya bato na koonda we. Ke waondesa n'nsuo yoose, ¹⁶ ke waena nabo mbele bato bauwa koeba, ¹⁷ mo isina mbele yaengamai moondi ya Isaya waenangai, molondoi: ¹⁸ Mona moto ane a n'nkasi ono asonake we, Isau yane ewa motema wane wemee. Notai Mosombo wane kiyo nande, ke okoenai liti o mephindi ¹⁹ Uto Koeka ande, utokoakaya'nde ke na moto uto koungha looki yande o motanga ²⁰ Utu mona ande bebebi eya kotukuna utolima nde kaya ka koakana alinga amanena kolongeya tchaa ²¹ Mephindi ekowa koleya mo lina ande. ²² Mo boobo ke na babilea we moto omo wa mephopho ya beya uto koungha na koena, ke waondesa we, mo isina mbele moto utokoena aenake nakoungha. ²³ Ibamba yoose na kosangaa na koena: Owa auwa nde mana wa Tawiti? ²⁴ Bafalisayo, na koungha boobo, na koena: Moto si waobenga mephopho ya beyabeya na tchekamba tcha Bezezebule, mokota wa meph0pho ya beya. ²⁵ Nabowa Mbali aebanga maenyeli mabo, we na koena nabo: Bokota yoose waebanyeke kati yabo yasiake yaangowa, na motanga imba lumba, eya ebanyeke yoo mine ito koika ande. ²⁶ Imba Setani obengai setani, ke waekana kati yande mune; booni bokota wande bokotelekae? ²⁷ ke mba noo, noobenga meph0ph0 eya beyabeya mo tchekamba tcha Bezezebule, ndi baana bino, mo nani ndi bobengai we? Na boobo bokoika bo mine basambesi. ²⁸ Ama, booni mótó wééngame na kon'ngeya mo lumba ya mótó wa chékamba na kobaka bésima bandé, buwa ko kanda we bósó ²⁹ M'mba wookokola kobaka mo lumba si. ³⁰ Owá wabuwa asima-amo nane noo, ówá uto osonganasa nane wo obalanganesai. ³¹ o boobo naenake nabe: kobeya koose na kosenda bésima ba Mokonga békámésélékai ko báto, ndi kota kobeya ká mosombo itékáméséléki andé ³² Owá woose wékenea Mana Moto kobéya, wékamesekai mo; ndi owá wékáeneaa mosombo-osaali, witékameseleki andé mo chémo si cheno ango mo chémo cha maili. ³³ Ama koena mbe katé si kano kephoe, ama koena mbe katé kébéye ambé kauma kandé kébéye; bondiya katé kó-koébékamangai mó tóuma tandé. ³⁴ Iboti ya njoka, chéi chééngame mbe weene maondi masaali, na kólóla si kóno kika nabe? Bondiya mbe máa mika kó motema moi mó kó ómókángá mó kana. ³⁵ Mótó mosaali waomola besima bésááli mó m'mbiso yandé, na mótó wa béya wo ko omolai bésima ba béya mó m'mbiso yandé. ³⁶ Naenake mabe: mo bótú ya liataki, bátó békaomolai maondi moose ma beya-beya si ma maenanga bo. ³⁷ Bondiya ko maoki mabe, wékaébésélékai, na ko maoki mabe wéka-kandékai. ³⁸ Eké bamo n'kati ya baandiki na ba Falisayo na kobunda loóki, na koena: mokota, tokukai komona mékambo yabe ya limualesi. ³⁹ We na kosumboléa bo: ono nolomba ya béléngi na malemba boombake limualési; y'okoésélékai buande éphe limualesi koskolo éya ya motondoli Yona. ⁴⁰ Bondiya mbe Yona walamangai n'su istao botu na loóba n'kati ya mésolo ya mfé ya emá, boóbo kaé Mana Moto w'okoika kai n'su isato na botu na loóba n'kati ya n'seke. ⁴¹ Bato ba Niniwe béka-imanai, botu ya liataki ya n'tungéo, asima-amo na bolomba si ono, bondiya mbe ba kalanganyangai mo komangola ka Yona; na mona, aabono owa wika welongeye Yona. ⁴² Mokala mokota ya Lochwela wékaimonai, mo liataki, asima-omo na bolomba si ono na kobukéa yo moólolo yandé, bondiya y'okiyai ko mako nóose ma n'seke mo kom'ngba weli ya Salomono, na mona, aabono iká na mótó wélongeye Salomono. ⁴³ Aabowá mósómbó ya béya y'óótóká ka mótó, y'okiyai mo beikaneo ba béliiba, kophana kóómona, na itemone andé. ⁴⁴ We na koéna mbe, no osumbokai mo lumba yane kowa kétóke noo, éké na kosangéla lumbà buwa chésima akati, ambé yaisélékke mpémba na koayéka. ⁴⁵ Wé nakiya, na kotomba éphe mésombo mochomendi ya kolola kolongeya we: bo nakon'ngeya mo lumba, na kochumana, n'kasa ya moto si oyo yaikangai ya beya kolongeya owa wa boso,

y'okoika-kai booboo m'mba mo bolomba si oono.⁴⁶ Bowa Mbali waemanga koena ephe na ibamba ya bato, mona nina bana ba nina baikangai koanja, ambe boophana koéna nandé:⁴⁷ Moto omo na koena nadé: Mana nchoko na bana ba nchoko bika koanja, beeme koena nabe.⁴⁸ Ndi Mbali na kosumboléa owá wile koena nandé: nani im'ma, na ba nani bika bana ba m'ma?⁴⁹ Eke, we na kotungekea baeki bandé kaako, na koena: mona nina wane na bana ba m'ma.⁵⁰ Bondia, owa oota koema ka Tata uka kio, oóyoi mana m'ma, motambu na m'ma.

Chapter 13

¹ Botu si oowo, Mbali wa omokangi mo lumba, waika ase mo okonge ya iyaba. ² Metuka ya bato ba buwa basonganangi bakama na nde, eke wa kimeya mo waato, waika ase, na metuka si eeyo yoose ya bato ba imanesana mo okonge. ³ Wa ena na bo maondi ma buwa ko membila, wa ena: "moleli omo na ko omoka mo kiya koleka touma. ⁴ A abowa alekanga we, temo tekeyai ka owa wa m'mboka eke toyoni tala koanga touma si. ⁵ Tephe tekeyei asima ya toenyele, mo bokambe ya n'nseke ya buwa, tamena ka beyo - beyo, bondiya n'seke ita ikanga ande ya buwa. ⁶ N'ndi kula ka looba, to na kolelekana, bena ko kamena mo ko kamba meli. ⁷ tephe tekeyei asima ya meke; meke na ko komba-to, eke takpatana. ⁸ Tephe tekeyei asima ya n'seke n'saali, ta bota, kauma kamo kaomola miya omo, tephe n'kama motoba, kaphe n'kama isato; ⁹ Owa wika na matu ma kom'ngba, wam'ngbe. ¹⁰ Baeki ba bakameya we, ba ena nande: "Mo tchei wa enake nabo ko membila?" ¹¹ wa sumboleya bo: "Bondiya bane beeselekei masina ma bokota ya kiyo, n'ndi bo biteeseleke ande. ¹² Bondia bo koesi owa wika na tcho, eke waika na ba buwa, n'ndi owa wa buwa na tcho, wo obakelekai tcheya tchaikanga nande. ¹³ Mo isina si no ko ena na bo ko membila, bondiya baisa-m'mba bo omona, n'ndi bito ko eba. ¹⁴ Na kowa kabo looki ya moeki Isaya yai yanake: "Bokom'ngbai na matu mino, eke bito ko eba bino ango kambu; bo omonai na maiso mino, eke bito omona bino tchesima". ¹⁵ bondiya motema ya okita si oono yatalalake iboka, balindekake matu mabo, ambe bite m'ngbangi na matu mabo, ambe bite ebangi na metema yabo, ambe bite kalangangangi, ambe n'teondesangi bo. ¹⁶ N'ndi ome maiso mino, bondiya mo omona, ome matu mino mo ko m'ngba! ¹⁷ bondiya na enake nino na liti: "batondoli na bato ba liti ba emangai ko mona ma mano mo omona bane, n'ndi bitamonanga ande na ko m'ngba! ma mano mo ko m'ngba bane bite m'ngba ande ande mo. ¹⁸ Bane kae, m'ngbai isina ya mombila ya moleki: ¹⁹ " aika m'mba moto wo ko m'ngba looki ya Bokota bena witeebe yo, mosombo ya beya yokulai, yo otoesai eya yalekelekake n'nkati ya motema yande: "Moto si oyo-i owa walekanga touma mo m'kpangba ya m'mboka. ²⁰ Owa watombanga touma asima ya na kokota, iki owa wo kom'ngba looki ke wa akowa-yo kabeyo-beyo na ome; ²¹ N'ndi wa buande na meli, kowa kande omune, wa buande na kosikama, bena a abowa okula n'nyei-nyei ango malumo mo isina ya looki, eke wa keya; ²² Owa watombake touma n'nkati ya meke, iki owa wam'ngbake looki, n'ndi maenyeli ma bemo na ko sondjéka ka beeya ko-koumekai looki-si eke yatimbola yo buwa isina. ²³ Owa wétombe touma mo n'seke n'saali, ikai owa wo ko m'ngba looki na ko m'ngba yo bosaali; yo oboti kauma, kauma kamo ko obotai miya omo, kaphe n'kama motoba, kaphe n'kama isato. ²⁴ Wa ema kae ko esa-bo ophe mombila, ke wa ena: "Bokota ya kiyo yetuanyanyei na moto walekanga touma tosaali mo iba yande. ²⁵ N'ndi mbe a abowa bato belame, adui wande na kula, waléka tokel-kele n'nkati ya iba ya m'panga eke waya tchande. ²⁶ Mo ko mena ka towani, taomola touma, eke kate ka kakele-kele ka buwanya tcheya tchandé. ²⁷ Bato ba mekambo ya buwa na (mokolo) wa lumba baya ko ena nande: "Mokolo, utalekanga touma tosaali n'nkati ya iba yabei? Yalaki booni mo ko mona kate ka kakelekele n'nkati ya iba?" ²⁸ Wa ena na bo: "Iki adui-i watake éeyo". Eke bato ba mokambo na ko ena nande: "Weemei-mbe tiye ko kutowa - koo -ii?" ²⁹ Iyani, wa ena, mo ko kutowa-ko, yo okutokai bena meli ya m'ponga eya yeleke base. ³⁰ Ekai yamene yoose asima amo bena mo n'nyanga ya ko kutowa iba, mo n'nyanga-si neka enai na ba kutowi; kutowai asa kakelekele, kanda-kandai to, tai-to motuka omo mo kolelekana to, n'ndi tai motuka ya m'ponga mo tchekala tchane. ³¹ We Mbali na koteleo bo ophe mombila, na ko ena: "Bokota ya kiyo yeengamesanei na kauma kamo ka Sinapa ketiye amo ome omo na waleka ko mo iba yande. ³² Kikai ka anyonyo mo toose ta touma, n'ndi, aboa kiye komena ko, kaikangai koetea ko ema ka touma na ketimbokei kate, mo boyaeli ya tooni ta obowa tauleye kutchumaneya n'nkati ya metabe yande". ³³ Mbali na ko ena bo ophe mombila: "Bokota ya kiyo yengamesani na ko imowa ka amokali omo obiye na ko itcha n'nkati ya mesondjeyo isato ya n'keeke, bena kowa eya yokese n'keeke yoose". ³⁴ Mbali wa ena na ibamba moose ma maondi ko membila, ³⁵ mbele ya engameseleke eya ya enekanga na balondoli: "Nokandoleyi kanakane ko membila, no londoleyai moose na maondi meisameke kotokeya ko makondjeko ma tchese". ³⁶ Bena Mbali na ko balanganesa ibamba, na kon'ngaya n'nkati ya lumba. Baeki na ko ololokeya we, na ba ena: "Ebese base mombila ya kauma ka ibaa". ³⁷ We na ko timboleya: "Owa ooleka kauma ka kophowa, ikai mana Moto; ³⁸ Ibaa, ikai tchese; kauma ka kophoa, ikai bana ba Bokota; beiyoiyo, ikai bana ba ko keseleka; ³⁹ Mosei walekanga, ikai mosombo ya ko beya; koluba ka koleka, ikai mo ikoya ntungeya ya tchese; bakonyoi baleki, ikai bakitomo. ⁴⁰ Ikai, mba mokutoi wa beiyo na ko m'mbola bo mo kaya, yekaikai na boyaeli omo ko matungeyo na tchese. ⁴¹ Mana Moto oka isayi bakitomo bande, beka toesa mo bokota yande baseyo ba bato na ba batelei ba kobeya. ⁴² Na beka m'mbola bo n'nkati ya isongosongo ya Obaba, kowa ketaika beli na ko kokota man'nyo. ⁴³ Bena boobo basali bekasana mbalo oba n'nkati ya Bokota ya Ise wabo. Ka owa uka na matu ma kon'ngba wangbe. ⁴⁴ Bokota ya kiyo ekenaika koengamesana na iyota emo eisame n'nkati ya Ibaa emo. Amo ome owa omana yo ke waiseka; na n'nkati ya kolengea kande, o ko olesai yoose ika nande, na ke waowa eyo ibaa. ⁴⁵ Bokota ya kiyo engamesani na moto omo

wa ngondjo wa kophana tokenikeni ta kophoaphoa.⁴⁶ Wa mona tokenokeni temo iyoli ya ema, na uyei ko olesa booe baikanga nande; na wa owanga to.⁴⁷ Bokota ya kiyo yeengamesanei na Bosaka omo ya mbolelake n'nkati ya iyaba ya ema na ko sombola okitaka ya m'phee yoose.⁴⁸ nyanga yaiyanga yo, baoti na ko kakata; na, maili ya koaka koika ase mo okonge, bo na koiyesa mo beyongo eya yaikanga ya kophoaphoa, na ba mbolesanangai na ya ko beya-beya yoose.⁴⁹ Yekaikai okitaka si omo ko matungeyo ma tchese. Bakitomo bekalayi ko ekanesa balengi ba ko beya na basaali ba kophoa.⁵⁰ Na beka m'mbolekai n'nkati ya isongosngo ya obaba, kowa yekaika beeli na ko kokota man'nyo.⁵¹ Bane boose ba n'ngbake maondi moose si manoi? Boobo, bo na koaleya we.⁵² na we na ko ena nabo:"Mondia, boose ba Skiliba bekandoke mo ko ebesa eya emonese Bokota ya Obowa weengamesaani na Mwendes mokolo wa Lumba owa olondoleya iyota yande besima ba eneke na besima ba boso".⁵³ abowa Mbali omanene mombila si owo, we na kotoka a owo.⁵⁴ Na ko sumboka kande mo okita yabo, wa nagolangai n'nkati ya mosembelelo ya etanda, mo boyaeli yaba ban'ngbanga we ba emwalangai na baenesanai:"Kokoni keuleye we maenyeli si mano na matekwanelo si mano?"⁵⁵ Ebuande mana mwendjeki mekambo ya maoko? Ebuande Malia uka ninai? Yakobo, Yosefu, Simona na Yudea, bebuande bana ba ninai?⁵⁶ Na meseka yande yebuande boose n'nkati itoi? Koni ketokeye we maondi si mano moose?"⁵⁷ Bena yaikangai n'nkati yabo mesombi ya kokelesa we. N'ndi Mbali wa ena na boose: "omo motomeki utoliteka ka ande mo okita yande na n'nkati ya Lumba yande".⁵⁸ Na uto otande Matchwanyelo mabua asima si aowo, mo isina ya koika kabo na meyango ya kotalala n'nkati yabo.

Chapter 14

¹ mon'nyanga sieya , mokota Elode , waam'ngbanga mesao ya Mbali , waena na bato bande ba n'kasi : ukai Yoani mon'nyi ! ² waimokake ko bakpi , ke mobooboi ota maondi makosangalesa . ³ bondia Elode , wei wakandanga Yoani , wakandai we ke waingesawe o moololo , bondia Elodias mokaala Pilipo nduku yande , ⁴ bondia Yoani weenangai nande mbe : uteenngame abe nakoika na amoli siowa mo isongi , ⁵ waemangai koiya we, n'ndi , watinangai ibamba ya bato bondia bamonangai we Yoani mba molondoi . ⁶ ke , aabowa balengeaya chemo cha koboteka ka Elode , moseka ya Elodias na kosambowa n'kati kati ya ikeka , ke naolengesa Elode , ⁷ mo boobo waombanga we na tele mokesawe eya yokomba we . ⁸ mo maiyeli ma nina , we nakoena : esa noo abono , mo loongo , mochwe ya Yoani moini . ⁹ mokota na kon'ngba chombo ; n'ndi , bondi tele na n'kita weesa isosa mbele baese we , ¹⁰ kewe na otoma moto omo wabuke mochwe ya Yoani o moololo . ¹¹ mochwe ande mokobileka mo longo ke na koeseka moseka , we naobiya yo ka nina . ¹² baeki ba Yoani na kula kobiya cheliyo , ke naoleka cho . kebo nakiya koebesha Mbali , ¹³ mo mesao sieyo , Mbali nakotoka aowo n'kati ya waato , nakiya kpaaya n'kati mo obandja ya ibunge ; ke ibamba ya bato , na omona we , komoka ko motanga ke bo nakonda we na mao . ¹⁴ aabowa akimeyanga we ase mo waato , we naomona ibamba ya bato , ke we na koiya na chombo , ke we nakoondesa bato ba n'so . ¹⁵ n'nyanga ya iyo baeki na o kobakameya we ke baena : isima si eno ikai ibunge ke n'nyanga yaetake sumbola ibamba ya bato , mbe baye kometanga ya angoa angoa , bondia baowe melili . ¹⁶ Mbali nakosumboleya bo : bawaande na n'kasa yakiya ; anemine esai bo meleli . ¹⁷ ke bo nakoena nande : tika abono na toomoma to tano na n'fe ibe . ¹⁸ ke we nakoena : ulei noo nayo . ¹⁹ we nakoikanesa ibamba ya bato mo maangala , kobiya toomoma to tano na n'fe ibe , ke we na oyayowa maiso kiyo , na kosumbola kelakele , ke , we na kobuka kaomoma na koesa baeki , mbele ba banye mo ibamba ya bato . ²⁰ bato boose na koowa ke nakoikota , ke na obiya meeo ikomi na ibe sieya yaiyanga na maulu si ma masiyanga . ²¹ baa banganga baikangai aiye iye baome elefu itano , bua kobanda bamokali na baana . ²² maili na awo , waena mene na baeki mo kokimeya n'kati ya waato bakale okonge yaibe , booso yande n'nyanga siowa asumbokanga ibamba ya bato . ²³ aabowa esumbolewe bo , we nakolinya kiyo na mokondi , na kosombola kaowa ; ke iyo koengama , waikangai aowo wemone . ²⁴ waato , n'kati kati ya iyaba , n'ngumba na konyengesa waato ; bondia mophopho yaalangai m'mbalu yoose . ²⁵ mo n'nyanga ya ina mo kocha ka botu , Mbali na konda bo , na koenda kiyo na iyaba . ²⁶ aabowa baeki bamonanga we koenda kiyo na iyaba , bo na kotekateka , ke baena : ikai ikiyo ! ke n'kati ya boowa , bo na koakayakaya . ²⁷ Mbali na koena nabo : ikai na kowakowa , ikai noo , bauwai kotina ! ²⁸ Petele na kosumbolea we : Mokolo aikamba ikai owe akoleya noo nile kowa ika owe kiyo na maele . ²⁹ ke waena : waa ! Petele na koomoka n'kati ya waato , ke na koenda kiyo na maale mo kiya koa ika Mbali . ³⁰ n'ndi komona kaphepheli , we nakon'ngba bowa ; ke waandja koimba , we na kowakaya : Mokolo, ondesa noo ! ³¹ mo n'nyanga sieyo emo , Mbali na konanolea we kaako , na ubunda we , ke waena nande : moto ya kowakowa ka angowa , mo chei kobota mobe na maili ? ³² ke bo na kolinya n'kati ya waato ke kaphepheli na otunga . ³³ baa baikanga n'kati ya waato na kula kolubeya maangulu booso ya Mbali , ke baena : ukai liti maana Mokonga . ³⁴ maili ya kokala iyaba , bo na kiya n'kati ya motanga Genazalete . ³⁵ bato baa boikaneyo sieyo , bo na koeba Mbali , na otoma batomeki n'kati ya metanga sieya aikanga baka baka na aowo , ke bo na kuleya we na bato ba n'so . ³⁶ bo na kobondja bondja we m'mbe waakoleye bo lika kobunda iphaphu ya n'tulu yande . ke boose si baa babundanga we baondangai .

Chapter 15

¹ Ba Falisayo na ba Andiki baya ko Yelusaleme ka Mbali na koena: ² "Bondi achei baeki babe bo omuna cheliya ya baze? Bondia bito ossola maako, abua akoanga bo moleli". ³ We na kosumbolea bo: "ke bane mo chei bo muna angile wa Moko,ga mo n'kati ya asili ino?" ⁴ Bondia ya Mokonga weenei: litosa so na nchoko; na owa oko weeya ise ao ninaoko ayelekai mo kopka. ⁵ Ndi owe, wo koena owe wokoena na ise ango na nina: eya yaengamanga nane mo koteleya owe ikai koaba ka Mokonga, ikai koibeya mo kolitosa Ise mba nina. ⁶ Mo boobo waekake looki ya Mokonga mo lekolengesa asili weno. ⁷ Moto-wa olanga, Isaya waebesangai wa kino, aaboya eene we: ⁸ bato si bano, bolombesa ko metutu, ndo motema yabo eekane nane. ⁹ Molule, bo olombesa mao mokaebesa bato ba angile babika ba bato. ¹⁰ Waeta koekande motuka ya bato, waena nabo: ngbai, na akowa. ¹¹ Buande eya yokanngeya mokana yo yoose ya moto; ndi eya yo koomoko yoi yokoseya moto. ¹² Aowo, baeki bande, ba bakameya we, eke baena nande: "we mbe ba Falisayo baikongai na koseama na maoki ma man'ngbanga bo?" ¹³ waebesa we, tote toose teya titeleke Mokonga botoesai toose. ¹⁴ Ekai boo, bikai bagbi ba maiso ba endese bana kabo bangbi ba maiso. ¹⁵ Petèle na koena nande: ebesa base asima ya mombula si oono. ¹⁶ Eke Mbali enabe kae, uka bowa weli mokoeba isina ya mombila si oono? ¹⁷ Biteli mbe eya yoose yokon'ngeya mokana, yoko o mokongai na kombuleka mo boneneo? ¹⁸ Yoose eya yo ko omoka mo kana, yoose eya yokoomoka mo kana, yokulangai n'kati ya motemayoi yo koseyanga omoto. ¹⁹ Mo motema ndi yokoo Mokanga maondi na beya, koiya, malemba koiba koena olenga na koeneya moto olanga. ²⁰ Mona maondi maa mo koseanga moto, n'ndi ko anga, bowa ko soola mako, yo itoseanga ando moto. ²¹ Maili wetoki kooko, we na kiya ko metanga ya Tiro na Sidona. ²² Monai amokali omo wa ba Kanana, owa wa tokanga mo bese si bebo wa akayeya we: "m'ngbeya noo tchombo, Mokolo, mana Tawiti! Moseka yane mosombo ya beya ya moesake we aobi iboka". ²³ Uta sumboleyanga ande we bondi ango omo, eke baeki bande ba bakameya we, ba ena nande na otendela: "Benga we, bondiya woota lokendi maili wito". ²⁴ We na ko sumbolea: "netomekei keanei ko mekoko si eya yelimene mo lumba ya Israeli". ²⁵ N'ndi we na kula ko lubeya malu ase boso nande na ko ena: "Mokolo sunga noo!" ²⁶ We na ko sumbolea: "Iteengame ande ko bunda mokati ya baana mo bana ba m'ngba bo ko angangai n'kolo-kolo ya meleli si eya bana ba m'ngba". ²⁷ Boobo, Mokolo, we na ko ena: "N'ndi ango kae bana ba m'ngba bo ko angangai n'kolo-kolo ya meleli si eya yo okeyanga ko mesa mekota yabo". ²⁸ Eke Mbali na ko ena nande: "amokali, kowakowa kabe keemei; atelekeye owe bowa eeme owe. Bena, mo enekeke, moseka yande na ko onda". ²⁹ Mbali na kotoka mo beikaneo si ebo, we na kiya mo iyaba ya Galilaya. Kolinya kande ko mokondi, we na koika ase. ³⁰ Eke motuka ya bato na ko bakameya we, baikangai nabo ba kpi ba mao, ba kpi ba maiso, toluma, ba bukeki ba maako ma baphe ba n'so ya buwa. Bata bo ko mao mande, eke wa ondesa bo; ³¹ Mo boobo, metuka ya bato ba sangala iboka mo ko mona toluma ko ena, ba so ya maako ko onda, ba nso ya mao banenda, ba kpi ba maiso ba mona, eke bo na ko lombesa Mokonga wa israeli. ³² Mbali na ko eta baeki bande na ko ena: "Nika na tchombo bondiya motuka ya bato si bano; bondiya n'su isato mbe bika nane, ba buwa bande na tchesima tcha koanga. Nteeme ane ko tchana nabo ambe bitinaang, bondiya binaanga ko ena mo mbuka". ³³ Baeki na ko ena nande: "Tootai boni mo kopata moleli ya ko ikotesa eno n'nguma ya bato?" ³⁴ Mbali na ko sumboleya we na tobesini tango-tango ta m'fe. ³⁵ We na kota bato ase mo n'seke. ³⁶ Wa bunda mekati motchomoendi na m'fe, maili ya ko kombowa, wa nungowa yo, wa esa baeki bande, ba baanyeye motuka. ³⁷ Boose na koaanga ke baikota, eke ba iyesa meyo motchomoendi ya makombo si maa masiyanga. ³⁸ Baa baanganga ba ikangai elefu ina ya baome buwa ko banda ba mokali na baana. ³⁹ Maili si, wa ekana na bato, wa kimeya mo waato, we na kiya ko motanga ya Magadani.

Chapter 16

¹ Ba Falisayo na ba Sadokayo na kobaka mesa Mbali ko mobe ke baohana mboka ya kokelekesa we na ko'omba mbe wa moesebo n'nembe ya otoa koa kio. ² Mbali na kosumbolea bo: "iyo yokoena; ke yo tondanayi, bondia kio ketehe; ke na m'pendu yoose:" ³ Ooikoi na n'yanga ya mophopho ya bea, bondia kio kika na langi wa teaka kotupa -tupa. beli ko fofoya boekeleli ya kio, ke bito kokola bino ko fofoya n'nembe ya n'nyanga. ⁴ Liboti emo bo engela na ilemba bokoome ba bondi omo yako sangalesa; ito koeseleka anda ophe bondi ya sangalesa bo mba owa otelekea nga Jonase. We na kotoka n'nkati yabo, kewe na kia. ⁵ Baeki, mo koeta okonge ya ibe, na koibea kobia mekati. ⁶ Mbali na koena nabo: "ikai na otendela ko mekambo ya bea ya ba Falisayo na ba Sadokai". ⁷ Baeki na koengelea n'kati yabo, na koena: bondia taibe aki kobia mekati. ⁸ Mbali, na koeba bo, ke waena motchei koenyela koakino anemine bato ba koakoa ka ngoa mo isina sieya bite biebin mikati? ⁹ Bauwa bino na maenyeli, ke bito koengelea kaemekati itano na bato elfu itano kemeho inga abianga bane. ¹⁰ Ango mekati mochoendi na bato elfu ina ke mehoinga abianga bane? ¹¹ Mo chei bane ko kanga koeba mbe itaikanga ande bondia mekati ndi neenangai nino? Ika na kolanga ko beteleli ba bea babafalisayo na ba Sadokai. ¹² Mo boobo bona keeba mbele itaikanga ande bondia tcheombe, tcha mekati Mbali weena nga na bo mbe ba lange ndi mo koebeleka kaba Falisayo na ba Sadoka. ¹³ Mbali, naofika ko motanga ya Cesare na Filipino, we na ko phiphea baeki: "MAna Moto? Hii nani?" ¹⁴ Bo na kosumbolea we: "bamo? Mbe uki yo hani mon'nyi, baphe Elia, baphe Yelemia, omo wabalondoi". ¹⁵ Ke bane baeki, "mbele noo nikai nina"? ¹⁶ Simona Petèle na ko sumbolea we: "ukai Klisto; Mana Mokonga sowa uka na koika". ¹⁷ Mbali, na koena ephe,ukai moto wa ome, Simona mana Yona auwande mobena makia alimbo aka oweeyo, ndi ikai Tata siowa uka kio. ¹⁸ Noo neenaki nabe mbele ukai Petèle kio na iwe sieno (Petelo) no koimetchi etanda yane, ke melango ya tchesetcha ba pki bito nyengesa ande yo. ¹⁹ No koesai owe n'fungula ya bokota ya kio: eya yokanda owe motchesé yo kandeki kio, ke ey yo kandoa owe mo tchesé yo kandokai koakiyo. ²⁰ Mo boobo we na koekesa baeki bauwa koebesa moto mbele ukai Klisto. ²¹ Boso na ayowo Mbali waandja ngai koebesa baeki mbele aengamangai nande kia yelusalema, komoneka moobi iboka kobakolo bato ba motanga, mekota ya batondoli ba Mokonga na ba Andiki bokoiyai we, ke no koimokia n'kati ya baphi maili ya n'su isato. ²² Petèle na kobunda we, na koekesa we, na koena: "koya ka Mokonga ito koakoleka ande mokolo! Eyo ito kuyulea nde owe". Ande mokolo! Eyo. ²³ Ndi Mbali na otimbokea we, na koena na Petèle: "eta maili wane mosombo ya bea okesa noo maenyeli mabe ma uwande maenyeli ma Mokonga ndi ma bato". ²⁴ Bena boobo Mbali na koena na baeki bande: "owa waema koonda noo waeke omune ke wa bilieka yande ke waonde noo".

²⁵ Bondia owa weeme koondesa koika kande olimesai ko, ndi owa olimesa koika kande bondia ane opata ko. ²⁶ isina ya tchei moto kopata yoose ya tchese, ke walimesa mosombo ande? Moto oko anyanyesi mosombo yande na tchei? ²⁷ Bondia Mana Moto ukulai n'kati ya okuku ya ise, asimaa mo na bakitomo; kena boobo okoabe a moto na moto koengamesana na mekambo yande. ²⁸ Liti nokoena nino, bato bano n'kati ino bito kpaande mbele biti na moni Mana Moto kula n'kati yabo kota yande."

Chapter 17

¹ Maili ya nsu motobá, Mbali na kobunda Petèle, Yakobo, na Yoani, mana nina, kewe nakia nabo koawakio na Mokondi yaéya iboka. ² Ke we na kotimboka boso nabo; tchondi tchona kosana m'mba looba, ke n'tulu yandé ya uphfoka m'mba liangangi. ³ Ke bo, na komona Mose na Elia na ko omokéa bó, bo koénésana nande. ⁴ Petele, na kobunda looki na koena na Mbali: Mokolo, yefowei mbele teike abono; aika m'mba wa ema, no koimetshi ma lumba masato abowo, émo mondia be, ke emo mondia Mose, ke emo mondia Elia: ⁵ Aboa aendeleanga we na koena ke obonge ya liangangi ya komba bo. Ke looki na ko n'ngbekana mo obonge maoki simaamauo: "Oono uki manane waikenya, owanete tsheema tshane: m'ngbaiwe! ⁶ Aboa em'ngbe bo looki siowo, baeki na kokéa ase, ke bo nakoika na kotekateka kaema: ⁷ Ke Mbali, na kobakama, ke wa bunda bo, ke waena nabo: imanaii n'ndi bui kotina! ⁸ Bo na koyayowa maiso nakiyo, ke ba monaiki Mbali omune. ⁹ M'mba boa ase lelangawe mo mokondi, Mbali na koesa bo isosa: "mbe be bua koena na moto lilembeseli sieno, bena aboa mana moto okaiimoka ko ba kpi". ¹⁰ Baeki na ko phfiphfeya we: "mo tshai baandiki bo koena mbele engami na Elia kula boso?" ¹¹ We na kodjiboabo mbele éngami na Elia kula, ke maondi moose maimana. ¹² N'ndi naenaki nino mbele Elia, walake mono, n'ndi bitaebanga andé we, ke betii we, m'mba boa bamonangabo. Ke bena boobo, Mana Moto, oopati obaba, owandé obalu. ¹³ Baeki na koisa m'mba, waenaki nabo mondia Yoane Mon'nyi, ¹⁴ Aboa ilewe bakana ibamba, Moto omo na kula, kawe na komuna malu boso na Mbali, kewe na koena mbe: ¹⁵ Mokolo: "M'ngelea manane, tshombo ukana kifafa keopata obaba na koakaya; okéan'nembe emo mokaya n'nembe emo momaale. ¹⁶ Naalaki nande ko baeki babe, ndi bité ondese ande. ¹⁷ Iboti ya koba mete, na boyaéli yabéa, Mbali na koena boobo, wena koena mbele bena eni n'nembé neengame mo koika nino? wainandé aabo. ¹⁸ Mbali na koena na oténga koakika mosombo ya beya ya tokaiki koakande, ke maana waonda iki mo n'nembe siéyo. ¹⁹ Baeki na ko bakaméa Mbali, ke baena nandé bila be mine; mo isina ya tshai titebenge mosombo sieno? ²⁰ Mo iisina ya metema ino ya koba koba, Mbali na koena nabo boobo. Naenake nino liti, mbele beikange na koakoa m'mba kauma kamo seneve, mbele baenaki na Mokondi toka aabo yaanakoa, ke yaaya; mbele ango tshémo tshitoo ko beleandé bane. ²¹ Boyaéli ya mosombo siono, otokai alinga kokanda asima amo na masomboli ²² N'nembe ya aanga bo mo Galilaya, Mbali na koena nabo: Mana Moto weengami mo koabeka mo maako ma bato; ²³ Ke bo koiya iwe, ke maili ya nsu isato okoimoki ko ba kpi. Bo na kopata obaba. ²⁴ Aboa ilebo Kapalanaumu, baombi ba mandjandja na koena Petèle, mbele Molombia wino utoolipa mandjandja? ²⁵ Ikaiboobo, na ko ena: "boobo". Aboa ya n'ngeya we molumba, Mbali na kobunda we nakoena: "Tchei tcho teka-teka owe Simona? Mekota ya tshese, bootombi mandjandja kobanani? Kobana babo, ama kobaeni?" ²⁶ We na kodjiboa: "mbele kobaeni. We na koena "ke Mbali na kosumbola: bana bebuande motale. ²⁷ n'ndi mo otinéa koesabo obaba, yaa moiya, m'mbola kaabo, bota n'fe ya boso; kandoa yo kana, osangelai m'falanga. Biayo weesebo, bondi ane nabe.

Chapter 18

¹ Mo n'nyanga si baeki na ko bakameya Mbali ke ba ena: "Nani uka mopheme mo bokota ya kiyo?" ² Mbali na koeta maana manuke omo ke wata-we n'nkati yabo, ³ eke wa ena: "Na enake nino mo liti, aika m'mba bite kalanganye na ko timboka m'mba baana banuke, bite ka n'ngeya a bino mo bokota ya kiyo." ⁴ Na boobo, nani osela m'mba maana manuke sioyo wekaiki moto wa ema mo bokota ya kiyo. ⁵ Na woose si owa woopokea mo lina ane maana manuke m'mba oono, wa pokeake noo mune. ⁶ N'ndi aika m'mba owa wo okelesa omo wa baso baana banuke beyakowe noo, eengame bakande we mo ome ya iwe mo ikoti na ko m'mbola we n'nkati ya iyaba. ⁷ Tchombo mo tchese bondiya ko seyama si kono! Bondiya eengamei ko beya si kono kale, n'ndi tchombo ka moto si owa wo koisa tchambo si tcheetcheno! ⁸ Aika m'mba kaako kabe awo kae kabe ko koisa owe mo kobeya, buka ko ke we m'mbole ko kpaaya nabe; ephoei kowakabe ko n'ngeya mo bokota na kao kamo ango kaako kamo kuliko koika ko ika na mao mabe na maako mabe eke maili si oko m'mboleka mo kaya ka laya-laya (kaya ka ko kanga kolima). ⁹ Aika m'mba liiso yabe yaika ya ko kokelesa owe kutowa yo eke m'mbola yo kpaaya nabe; ephoei kowakabe ko n'ngeya mo bokota na liiso emo, kuliko ko ika na mabe eke na ko m'mboleka mo kaya ka motoni. ¹⁰ Itephoe bande koseka ango omo mo bano baana banuke; bondiya na enake nino ba kitomo babo bo o monangai n'su yoose tchondi tcha Tata owa uka kiyo. ¹¹ Bondiya mana moto wilei mo ko ondesa eya yelimene. ¹² Bo omonai booni, aika m'mba moto omo uka na mekoko miya, ke omo yabo yalimena, buande oko ekai nkama abowa na obowa kiyo na mekondi mo kiya kophanesana na omo si owa elimenei? ¹³ Eke wa mona yo, na enake nino mo liti, yo ko esai weome koliko nkama abowa na abowa eya italimenanga. ¹⁴ Mo boobo, yo buande ko ema ka Ise wino owa uka kiyo mo ko mona omo wa bano banuke ko limena. ¹⁵ Aika mbe nduku abe wata kobeya yaa eta we nkati wino bane babe. aika mbe wa m'ngba owe, wa ondesake we. ¹⁶ N'ndi aika m'mba utemgbe owe, tomba omo ama bato babe mbele bondi si ya endjekeleke mo ko eneka n'nkati ya bato babe ao basato si baa bo koika moo. ¹⁷ aika mbe wa eka ko m'ngba bo; ebesa kae Etanda; aika mbe wa eka ko m'mngba Etanda mona we mba mopakano, m'mba moto wa tchititi. ¹⁸ Na enake nino mo liti, eya yoose yookanda bane mo tchese yo okandeki kowa kiyo, bena yoose si eya yo okandowa bane mo tchese, yo okandoka-kai kooko kiyo. ¹⁹ Na enake nino ephe mbe aika babe n'nkati wino ba m'ngbesana mokoomba tchesima thcemo, yo koeselekeya ii bo na ise owa uka kiyo. ²⁰ Bondiya babe ango basato baa bo osongana mo linane, nika n'nkati ya bo. ²¹ Eke Petele wa bakameya we, ke wa ena: "Mokolo, mala inga neengame na komeseleya mana m'ma, aika m'mba wateleya noo ko beya? Eengami mala motchomoendi?" ²² Mbali na ko ena nande: "N'teeme nabe mbele mala motchomoendi, n'ndi bena nkama motchomoendi mala motchomoendi". ²³ Mo isina si, bokota ya kiyo yetuanyanyei na mokota omo yaemanga kobanda besima bande ko bato bande ba mokambo. ²⁴ Abowa aabandanga we, batomeya we ono waengamanga na kotomba lopata elfu ikomo. ²⁵ Bowa wita ikanga na tchesima tcha kolipa, mokota yande na ko ena mbe baolese we, we omune, mokali, bana bande, bena besima boose baika bande, mo kotungesa m'mbata. ²⁶ Moto wa mokambo na ko lubana ase mo n'seke, wa eya-eya nande, eke wa ena: "Mokolo, endesaa nane kambu, m'mba noolipa owe yoose". ²⁷ Wa m'ngbeya we tchombo, mokota wa moto si ooyo wa mokambo na ko eka we mbe waye, na ko meseleya we m'mbata. ²⁸ Abowa aekananga bo, moto si ooyo wa mokambo na kosangana na omo wa binakande wa ikanga na m'mbata yande ya miya omo. Wa kaesa we eke wakanda we mokose, na ko ena: "Lipa m'mbata yane". ²⁹ Munakande, na kolubana ase mo nseke, na kobondja bondja we, na ko ena: "Endeana nane kambu n'ndi nekalipai owe". ³⁰ N'ndi ooyo witaemanga ande, eke waya ko kanda we omoololo bena kowa wekalipa we m'mbata. ³¹ Binakande baphe, bamona eya yatelekake, bo na koika na obaba ya ema, baya ko ebesa mokota yabo yoose si eya ya telekake. ³² Eke mokota wa eta moto si ooyo wa mokambo ke wa ena nande: "Uki moto wa beya, neekeyei owe m'mbata yabe yoose bondiya waeya-eyangi nane; ³³ Itaengamanga nabe ko m'ngbeya munakabe tchombo bowa na m'ngbeleyanga owe tchombo? ³⁴ Ke mokota yande, waika na obaba, waaba we ko babuki ba maondi, bena kowa wekalipa m'mbata yande yoose. ³⁵ Boobo kai Tata wa kiyo wekatoi bane boobo, aika m'mba omo wino witemeselee munakande na motema yoose.

Chapter 19

¹ Ao bowa Mbali wetungese maoki mandé, we na kotoka Galilaya, na kiya ko motanga ya Yudea, kpaaya na Yoladane. ² N'nguma ya bato na koonda we, kooko, we na koondesa n'so yoose. ³ Ba Falisayo na ko bakaméya we, bo nakoena mo kosonya we: "N'ndi mbe yéakóléke ka amoome kobenga ama kotoesa amokali mo bondi ya ko kamba isina?" ⁴ Mbali we na koena nabo: bita bandanga bino mo toani mbele moénjéki wa chesé, ko makonjékéo, watangai amoome na amokali? ⁵ eke we nakoena: mo isina si amoome okoeki ise na nina; na kiya ko bakama na mokola ndé, ndi baika ke mobe omo?. ⁶ Mo boobo babuwa kae babe, n'ndi baikake ono. Moto ute engame kae koekanésa chéa cha bakamésa ke Mokonga. ⁷ Mo tchei kae, bo na koena mandé, Mose wéakówe mbe ba andike kaani ka koiya isongi ama kobengá amokali? ⁸ We na koena na bo: mo isina ya météma ya kóbéya yinoi ye akowe Mose mo koekanesa bane ko masongi; ndi ko makonjékéo, ita ikanga andé boobo. ⁹ N'ndi naenaki mbe owa woose okoiya isongi yande na mokala ndé, buwa mo isina ya ilemba, ké wasonga ophé, watake ilemba. ¹⁰ Baeki bande na koena nande: aika mbe isina si iki boóbo ka amo ome mo isina ya amokali, abuwandé na faida mo kosongana. ¹¹ We na kosumbulea bo; bato boose biteli ande looki si ono, kasakolo báa baésélékángá yo M'ngbengbele si. ¹² Bondia ika na baa babuwa na n'kasa ya amokali kolinga mbe bika ko mesolo ya ba nina babo; ké baphe baéba yo mo koébéseleka na bato; éké baphe mo tchekamba chabo bemine baeba, bondia bokota ya kiyo. Owa woose weeme kom'ngba, wam'ngbe. ¹³ Baulea we na baana banuke (n'tongonoli), mo bóno mbé waliphéye bo na kosombolea bo. Ndi baeki na kosumbola bo na maili. ¹⁴ Na Mbali na koena: ekai baana banuke, babuwá koekésa bo mo kulá koa kane; bondiya bókóta ya kiyo iki ya báa bétuanyanye bo. ¹⁵ We nakota bo maako (koliphéa) nakiya na kowa. ¹⁶ Ke monai, moto omo nakula baka-baka, nakoena na Mbali: "Mokota, neengami na kota chéi chafowa mo koika na koika ya buwa ntugeo (milele)? ¹⁷ We nakoena nande: mochei kophiphea noo mo cheachika chesaali? Omo likai wééngame. Aika mbe waéma kon'ngeya mo ómo, mona ba angile. Ba bani? We na koena nande. ¹⁸ Mbali nakoena: "weiyangi; wetangi ilemba; uteibangi; weinanéangi maondi ma ólanga; litosa so na n'ndjoko; ¹⁹ na ema baphe bato mba owe omune. ²⁰ Mosombé si owo nakoena nandé: natake mano mano; chei chékamba iki noo éphe? ²¹ Mbali nakoena nandé: aika mbe weemi koika tchaa yaa, olesa choose si chéa uka na cho, aba yo moyouwe, na boobo okoiki na liphoti kowa kiyo. ²² Maili si waa, onda noo. Maili ya kon'ngba maoki si maamo, mosombe si owo nakiya na óbaba; bondia waikangi na beeya ba buwa. ²³ Mbali nakoena na baeki bande: iphoka yokongeya na ntale mo bokota ya kiyo. ²⁴ Naenake yo ephe nino; Yepholee-pholeai mo chembele chanyama (njou) mo kon'ngeya ko molondo ya mochoko ndi mo iphoka makon'ngeya mo bokota ya Mokonga. ²⁵ Baeki kom'ngba boobo, nakotemba iboka, nakoena: nani iki wengame na koonda? ²⁶ Mbali nakomoesa nabo, nakoena nabo: ko bato mamano mitokoengama ande, ka Mokonga choose cheengame. ²⁷ Petele, nakobunda looki, nakoena nande: mona, teeki choose, eke mokoonda owe; yekaikai booni kowakito? ²⁸ Mbali na koena nabo: naenake nino na liti, aabowa ootimboka chese, abowa Mana moto, weka ika ase mo bokota ya okuku ande, eke bane si baa beonele noo bokoohumani mo tokalanga ikomi na babe, mo kobuka maondi mo kubuka maondi ma bese ikomi na bibe ba Isalaeli. ²⁹ Na baa-boose boochichana mo linane, banduku, banduku ba bamokali, ise mbe nina mokali na baana, n'seke na malumba mandé, oopata ba mia na ba mia béna bokota ya kiyo. ³⁰ Babua baikangi boso, bokoiki ba maili, babua ba maili, bokoiki ba boso.

Chapter 20

¹ Bondia bokota ya kiyo yeengamesane na mokolo wa lumba owa weomoke na m'pendu ose, mo isina ya ko bundesa bato bamokambo mo iba yande. ² Wa m'mgbesana na bo m'pata ibe mo botu, ke watoma bo mo iba yande. ³ Wa omoka mo n'nyanga isato, ke wa mona baphe mo boikaneo na kokamba mokambo ya kota. ⁴ We na ko ena na bo: "Yaai kae mo iba yane k nokesai bane eya yeengame". ⁵ Ke bo na kiya ko. Wa omoka ephe mo n'nyanga ya motoba na ya obowa ke we na kota ephe boobo. ⁶ Mo ko omoka mo n'nyanga ya ikomi na emo we na ko mona baphe si baa ba ikanga asimasi oyo, ke wa ena na bo: "Bondia tchei yeimane bane a abono botu otondo buwa mokambo ya kota?" ⁷ Bo na ko sumboleya we mbele: "Iki ambele moto ute bundese ande base, yaai kae mo iba yane, we na ko ena na bo boobo". ⁸ Mon'nyanga ya iyo, mokolo wa iba na ko ena na motchungi wa besima bande: Eta bato ba mokambo, ke lipa bo ibanyeyo yabo. na kokondja kowa wa n'ntungeya mo kiya ka owa wa makondjekeyo. ⁹ Baa ba n'nyanga ya ikomi na emo na kula, ke na bo ko abeleka lopata omo. ¹⁰ Baa ba kokondja na kula kae, ke ba tomba kae lopato omo. ¹¹ Mo ko tomba yo, ba eneena kose na mokolo wa lumba, ¹² ke bo mbele: "baa ba maili ba tumikaki n'nyanga emo lika, ke wa engamesana bo nito, si akowake ko tumika looba itondo, na tcheseka. ¹³ Wa sumboleya omo wa bo: "Munakane, n'ntekosee ane owe uta m'mgbesananga se nane mo lopato omo eee?" ¹⁴ Bunda eya yeengame nabe, ke yaa. No ko esakai ka oono wa maili bowa kae ya tombake owe. ¹⁵ Iteengame nane kota na besima bane bowa yeeme noo ee? Ama o omonai ko beya bowa yephoe nooi? ¹⁶ Boobo ba maili bo koikai ba boso, ke ba boso bo koikai ba maili. ¹⁷ Mo ko linya ka Mbali mo Yelusaleme, wa bundesa lika baeki ikomi na babe we na ko ena na bo mo m'mboka. ¹⁸ Monai; toolinya mo Yelusame, ke Mana Moto o ko abelekai ko mekota ya baabi ba mafaefi na ba andiki. Bookelesi iwe mo bondi mbele wakpe, ¹⁹ Ke bo koabi we ko bapakano mbele ba tchambole we, ba lubeye we fimbo, ke bate we mo lieka; ke mo botu ya isato o koimokai. ²⁰ Na Boobo nina baana ba Zebedeai na kobakameya Mbali na bana bande, ke na ko muna malu; mo koenande bondi omo. ²¹ We na ko ena nande: "Weemei tchei?" We na ko ena nande mbe, akowa ambele bana bane babe. Si baa bano, baike ase bokota yabe, omo mo ilome yabe ke owa ophe mo ikali yabe. ²² Mbali na ko sumbola: "Biteli abino eya yo ophipheya bane. Beengame na koma kopo si owa yo o maa noo?" Bo na ko ena nande, mbele to o kokolai. ²³ Ke we na ko sumboleya bo: "Ikai litimbe bo omai kopo wane; n'ndi mo isina si eya ya ko tchumana mo ilome na ikali yane, iyo yo buande mo isosa yane. Ke yo koabelekai ka baa si baa Tata wetelee bo". ²⁴ Baa ikomi, mo ko m'mgba yo bo na koika na obaba na ba nduku babe. ²⁵ Mbali na ko eta bo, ke wa ena mbe: "Beli mbele mekota ya metanga yo ko ese bo obaba, ke bakolo bato bo otesa b mekambo, ²⁶ Yo buwa koika boobo n'nkati ino n'ndi owa weeme koika mokolo moto n'nkati wino, waike mokobe wino; ²⁷ Ke owa weeme koika boso n'nkati wino, waike mokobe wino. ²⁸ Mo booboi Mana Moto wilee, buwa mo otelekeya, n'ndi mo ko tumikeya na koaba koika kande m'mba iyota ya ba buwa". ²⁹ Abowa yeomoke bo mo Yeliko, nguma ya ema na ko onda Mbali. ³⁰ Ke mona, bakpi ba maiso babe, si baa ba tchumananga mo m'mkpangba ya m'mboka, na ko n'ngba ambe Mbali o ko eta, ke na ko akaya: "M'ngbeya base tchombo. Mokolo, Mana Tawiti". ³¹ N'nguma na kosuleya we, mo ko bibanesa bo; ke ba sula iboka ko eteya n'ngbeya base tchombo, Mokolo, Mana Tawiti! ³² Mbali na koimana, na ko eta bo ke we mbe: "tchei tcheeme bane mbe neteleye bane?" ³³ Bo na ko sumboleya we ambele: "Mokolo, eka mbe maiso mito makandoke".

³⁴ Na koiya na tchombo, Mbali na komata bo maiso. Ke mo ka beyo-beyo bo na ko mona ephe ke ba onda we.

Chapter 21

¹ Abowa ebakameyo bo Yelusaleme, ke ba koma mo Betefage, mo ko onda mokondi ya Bilaya, Mbali na ko toma baeki babe, ² na ko ena na bo mbe: "Yaai mo ka motanga kango si ka kika boso wino; bo osangeli mala omo mokali ya m'ponda yekandeke, na kaana kamo asima amo nayo; kandowai yo ke luleyai noo na yo. ³ Aika m'mba moto omo wa ena nino bondi omo, ba sumboleya we; Mokolo uka na tcheema na yo. Ke mo n'nyanga si eyo bo koekai yokiya". ⁴ Bondi ya eeno yo kulai mo isina mbe eya ya enekanga na motondoli yayianesane: ⁵ "Ena na moseka ya Siona: Mona mokota yabe kula kowakabe, weiye na koselela, ke welinye kiyo na m'mponda emo, kiyo na ka m'mponda, kana ka mokali ya m'mponda". ⁶ Baeki na kiya, kebataeya Mbali wa ebesake bo. ⁷ Bo na kula na mokali ya m'mponda na kana ka m'mponda, bata kiyo na yo n'tulu yabo, ke tchumanesa we kiyo na yo. ⁸ bato bamo ba ibamba yabo na kondja n'tulu yabo kiyo na m'mboka. ⁹ Baa ba ayanga boso na baa baondanga Mbali na ko akaye: "Osana ka Mana Tawiti; walipheleke owa okula mo lina ya Mokolo! Osana ko beikaneo ba kiyo iboka!" ¹⁰ Abowa yen'ngeye we mo Yelusaleme, motanga otondo na ko nyengeya, ke ba enena: "oono ukai nani?" ¹¹ Ibamba na ko sombola: "Ikai Mbali molondo, wa Nazaleta mo Galilaya". ¹² Mbali na kon'ngeya mo lumba ya kosongana ya Mokonga. We na kobenga baa boose baolesanga, na baa ba owanga n'nkati ya lumba yo kosongana; we na kotulamesa bamesa ba baanyanyi ba beeya, na beikaneo ba baolesi ba n'ndjiwa. ¹³ Ke we na ko ena na bo: Yeandelekele: "Lumba yane yo koikai lumba emo ya lisomboli; n'ndi bane batake yo molinga ya ba ibi". ¹⁴ Bakpi ba maiso na bamuneki ba mao na ko bakameya we mo lumba ya kosongana. Ke we na ko ondesa bo. ¹⁵ N'ndi mekota ya baabi ba mafaefi na ba andeki na kosoma mo ko mona maondi si maa ma emeama mete we, ke na baana si baa ba akayanga n'nkati ya lumba ya kosongana: "osana ka Mana Tawiti". ¹⁶ Bo na kona nade ambele: "O kom'mgba eya yo ko ena bo?" Boobo Mbali na ko sumboleya bo. Biti na bandi mono maoki si mono maoki si mano: "Weomolei kolombesa motona ta baana na baa bika mo ibe?" ¹⁷ Maiti ya koeka bo, waomoka kawoandja ya motanga mo kiya mo Betani kowa kelame we. ¹⁸ Ma m'mpendu, mo ko sumboka kande ko motanga, we na kom'ngba n'ndja. ¹⁹ Ko mona kande kate ka figie mo m'mboka, we na ko bameya ko; n'ndi we na kosangela lika towani, ke wa ena na ko: "Eka mbe kauma kite botekangi kae na be ephe!" Aowo aowo kate ka figie na kokamesa. ²⁰ Baeki, si baa ba monanga yo, na koasawa tona, ke ba ena mbe: "Oni oitaka kate si kana ka figie ka kamenake mala omo?" ²¹ Mbali na ko sumboleya bo: No ko enai nino mo liti, aika m'mba bika na kowa kowa ke bakamba meango, bitoota bino lika eya yatelekaike mo kate si kano ka finyo, ke ango ba ena na mokondi si oono: "Omboka aobo ke we tchubee mo iyaba ya ema ya moo eeno yo otelekai. ²² Eya yoose yo ko omba bane na kowakowa na lisomboli bo otombolai yo". ²³ Mbali na kiya mo lumba ya kosongana, ke ambele o ofundisha, mekota ya ba baabi ba mafaefi na bakolo bato ba bato na kula ko ena nande tcheni "ma tchekamba tcho ota owe maondi si mano, nani weese owe tchekamba si?" ²⁴ Mbali na ko sumbola: "No ohipheya ko bane ulizo; ke aika m'mba ba sumboleya noo, no ko ebesai bane mo tcheni tchekamba tchootangai noo maondi si mano". ²⁵ Ko n'nyeka Yowani, ke tokei koni? Kiyo, ama kiyo, o ko enai nito: "Motchei ita akoanga bane we?" ²⁶ Ke aika m'mba ta sumbola: "Kowa ko bito, to otinai ibamba, bondiya boose bebundese Yowani m'mba molondoi". ²⁷ Mo boobo bo na ko sumbola ka Mbali: "Titeli abito". Ke we na ko ena na bo mo isiyo yande: "Buande noo kae, n'nto ko ena ane nino motcheni tchekamba tcho otangai noo maondi si mano". ²⁸ Bo ko engeleyai tchei? Moto omo wakangai na baana baome babe; ke woebesaa owa wa boso, we mbele: "Manane, yaa kota mokambo moonoo botu n'nkati ya iba yane ya vinyo". ²⁹ We na ko sumbola: "N'nteeme ane. Maili ke wa kalanganya ke waya". ³⁰ Na ko ena na owa ophe, we na ko ena okitaka omo. ke maana si oono na kosumbola; Na akowake bosaali, mokolo. Ke wa kanga kiya. ³¹ Oni n'nkati ya bobabe we te tcheematcha ise? Bo na ko sumbola; owa boso. Ke Mbali na ko ena na bo: "No ko ena nino mo liti, ba lipesi ba mandjandja na ba mokali ba malemba bo koetai boso nino mo kon'ngeya mo bokota ya Mokonga". ³² Bondi ya Yowani walangai kowa kino mo m'mboka ya liti, ke bane bita akowanga bino we. N'ndi balipesi ba mandjandja na bamokali ba malemba ba okowangai we; ke bane, si baa bamonanga yo, bita kalanganyanga bino mo ko akowa we. ³³ N'ngbai ophe mombila. Aikangai moto omo, mokolo wa lumba, owa walekanga iba ya vinyo. We na ko komba ya na ikulo, na ko pfuwa bo kameteyo, ke na ko imetcha lumba ya eya; we na kasiya yo kobato ba leke ke we na koeka motanga mo kiya. ³⁴ Abowa n'nyanga ya ko kon'nyowalanga, wa toma bato bande ba mokambo ko kobaleki, mo ko tomba iyota ya vinyo. ³⁵ Baleki, ba ilinakotingeya bato bande ba mokambo, balubeya omo, ba iya ophe ke na ko lubeya ya isato mawe. ³⁶ Wa toma ephe baphe bato ba mokambo, ba oketi ya ema koeteya baa ba boso; ke baleki na kota kae bo oitaka omo. ³⁷ Mo n'ntungeya, we na ko toma kowaka bo bana ande, na ko ena mbele boolitosai nanane. ³⁸ N'ndi, abowa baleki bemone maana, bo na ko enesana n'nkati ya bo; Monai ikenya waai, teiyei we, kete baanyei iyota yande. ³⁹ Ke bo na ko tingeya we, na ko m'mbola we kowandja wa iba, ke na ko iyawe. ⁴⁰ Eneeki; abowa mokolo wa iba okula, ootai baleki si abo tchei? ⁴¹ Bo na ko sumboleya we: "O ko iyai bo na boiyeleli ya beya iboka bato si bano ba tchombo, ke o ko abai iba ko baleki baphe si baa bo ko

esa we iyota mo n'nyanga ya ko konyowa".⁴² Mbali na ko ena na bo:"Bito bandanga bino ko maadiko; Iwe yemboleke na ba esi, ya ikake ya oketi mo ko imetcha obamba;ikai ka Mokolo. Etoke yo, ke ikai bephango ko maiso mito?⁴³ Mo boobo no ko ena nino; bokota ya Mokonga yo obakelekai bane ke ya abeleka ko motanga si owa yo ko esa tuma.⁴⁴ Owa okeya kiyo na iwe si eeno o omunekai, ke owa yo okeya kiyo na nde o onuekanuekai.⁴⁵ Maili ya kom'mgba membila yande, mekota ya baabi mafaefi na bafalisayo na ko eba mbele ikai mo isina ya bo; Mbali wa enanga,⁴⁶ Ke baphenangai ko bundesa we, n'ndi batinangai ibamba ya bato molondoi.

Chapter 22

¹ Mbali na kobunda looki, wena koena nabo efe mo molembila, ke waena: ² Bokota yakio etuanyanyei Mokota omo waendjekanga isongi ya manandé. ³ Wena kotoma bato bande ban'nkasi ko baeteki balemoisongi; n'ndi bitaemangande kula. ⁴ We na kotoma bafe bato bankasi, waena anbo: mble monai, na ongonya keseno tsheombe tshane; ⁵ n'ndi, buango kokebakeba mom'mbea, kebo na kia omo, na omo moiba yande na n'kasi yande; ⁶ kebafe baika bato ba mekambo, balubesanabo ke baiyabo. ⁷ Mokota nakosoma; watoma bato bande, kia kolekanesa baiyi, nakolekanesa motanga yabo. ⁸ Kewe nakoena na batobande ban'nkasi: isongi ikabakabaka; baeteki bita langaande. ⁹ Yaai mom'mboka ke etai baaboose, boomonabo. ¹⁰ Bato ban'nkasi nakia mo m'mboka, kebata bato boose asimaamo, baabemoneke, babei na bafoi, ke asima ya isongi yaiya na bato. ¹¹ Mokota nakon'ngea kiakomona baabalake, ke wamonaiki aowo Moto omo, buan'tulu ya isongi. ¹² Waenaki nande: mbele isau yane mo tshei wain'ngeake ano bua n'tulu ya isongi? moto sioyo m'manga nakošana. ¹³ Ke Mokota na koena na bato ban'nkasi: kandakanda iwe maako na mao, ke m'mbola iwe n'kati ya ifue ya koandja, kowakika koeya na kowanga man'nyo. ¹⁴ n'ndia ika na baeteki babua ke basoneki beangowe. ¹⁵ Ke bafalisayo baaya kiakomonawe, mo m'mboka ya kokanda we, Mbali na maoki mande omune. ¹⁶ Batomea we baeki bande asimaamo na bato ba Elodia, koenande mbele Molombia, telimbele ofoei, ke okoebesa looki ya Mokonga koondesana na liti, bua kokipana Moto, mondia utoomonaabe tsshondi tsha moto. ¹⁷ Ena nito eeya eengame: ekeleke ama eyakoleke, bato koesakaisala? ¹⁸ Mbali, na koeba bolengi yabo, we na kodjiboabo: boosondjai noo mo tshei bato baosi? ¹⁹ Moesi noo m'mfalanga, sieya yaoolipanga bato. Kebaulea we na m'mfalanga emo. ²⁰ Ke waomba mbele tshondi si tsheno iki tshanani? Ke liina sieno iki ya nani? ²¹ Liina ya Kaisala, bonakoena boobo: ke wena koena nabo mbele, aesi Kaisala eeya ika ya Kaisala, ke eya ya Mokonga eya ika ya Mokonga. ²² Bonakosangala eya ya enekangabo, baekaikiwe, ke baayaiki. ²³ Mo botu si owo omo, ba sandukai, si baa bo koenanga mbele koimoka ka bapki ko buande anga kambu, nakula bakama na Mbali ke na ko ena nande ko phipheya si kono. ²⁴ Moebesi, Mose wa enangai: "Aiki m'mba moto wagba na kokanga maana, nduku wande o osonga tchetike, ke wa endesa mophindi ya nduku wande". ²⁵ Kumbi ya ikangai n'nkati ito banduku mo tchomoendi. Wa boso na kosonga ke wakpa; ko bowa utaikanga maana, wa siya mokande ka nduku wande. ²⁶ Yaikanga kai boobo ka wa ibe owa wa isato bena owa wa motchoendi. ²⁷ Maili wa boose, amokali na kokpakae tcheatchande. ²⁸ Mo koimoka ka bakpi, nani n'nkati wabo amokali okia mokala ande? Bondiya boose betombe we. ²⁹ Mabli na ko sumboleya bo: "Bika n'nkati ya kokamba ko eba, bondiya bito o lembela bino anga maandiko, ama tchekamba tcha Mokonga. ³⁰ Bondiya mo ko imoka ka bapki, baome bito osonga abo, ama bamokali bito osongaleka abo, n'ndi bo koika m'mba bakitomo ba Mokonga kowa kiyo. ³¹ Mo eya ika mo isina ya ko imoka ka bapki, bita bandanga eya Mokonga waenanga nino; ³² Nikai Mokonga wa Abalayama, Mokonga wa Izaka, bena Mokonga wa Yakobo? Mokonga obuande Mokonga wa bapki, n'ndi ukai wa baa bika na koika.

³³ N'nguma, si eya ya m'mgbanga, bo na koisoka na mafundisho ma Mbali. ³⁴ Ba Falisayo, mo kom'mgba mbele walibanesei ba sandukai bo na kosongona, ³⁵ Ke omo wabo mokota ya angile na koesa we ko phipheya si kono moko sondja we; ³⁶ Moebesi, oni angile weete ye ba angile boose? ³⁷ Mbali na ko sumboleya we: "Okoema Mokolo, Mokonga wabe, na motema yabe otondo, na mosombo yabe yoose, kena koengeleya kabe koose". ³⁸ Ika wa boso bena angile wa ema. ³⁹ Ke mona wa ibe, owa wetuanyanye se nande: "O ko emai munakabe m'mba owe mune". ⁴⁰ Ko ba angile si babei yeangalileye angile motondo na balondoi. ⁴¹ Bowa ba Falisayo basongananga, Mbali na ko phipheya bo, ⁴² na ko ena: "Beengeleyei boni mo isina ya Klisto? Bona ko sumboleya we wa Tawiti". ⁴³ Ke Mbali na ko ena na bo: "Oni oitaka Tawiti na ko iya na mosombo wa etanga we Mokolo, abowe yeene we. ⁴⁴ Mokolo waenaki na Mokolo wane: "Tchumana mo ilome yane, bena abowa no ota base kasekani babe bopkoteo yabe". ⁴⁵ Aika m'mba Tawiti wa etangai we Mokolo, motchei ika we manande? ⁴⁶ Ango omo uta sondjanga kae kophiphea we.

Chapter 23

¹ Ke Mbali, koena n'kati ya ibamba asimaamo na baeki bande, na koena:" ² ba andiki na ba Falisayo saho bika asé n'kati ya mobe ya Mose". ³ Tainaengeleayi yoose sieya yokoena bo; ndi bauwa koondea beteleli babo. Bondia bokeenangai, ke bitoo tangande yo. ⁴ Bakanda bakumbo ba litoa-litoa, ke ba Bilesa bato ko betuli, ndi bemine baeka anga kobia na monyewe yabo. Boota maondi mabo moose mbele bato. ⁵ Boota maondi mabo moose mbele bato bamone bo. Ke bebate ntulu ya ema-ema na ya eya-eya. ⁶ Béémi koika boso ya beombe, ke tokalanga ta oso n'kati ya malumba ma Mokonga, ⁷ beeme okuku ke baeteleke na bato Rabbi, Rabbi, ke beemi bato baete bo Molombia molombia ⁸ Ndi bane, bauwa koeteleka Molombia: bondia Molombia ikai omo kebane boose bikai baduku. ⁹ Ke bauwa koeta Moto ata omo mo tchese Tata; bondia Tata ukai omo lika, owa uka koa kio. ¹⁰ Bauwa koakoa koeteleka baende si; bondia moendesi ukai omo lika Klisto. ¹¹ Mokolo Moto n'kati ino okoika mokobe n'kati ino ¹² owa olinya omune oselelai, ke owa oselela wolinyai. ¹³ Tchombo koa kino, baandeki na ba Falisayo bato ba olanga! Bondia bookandea bato bokota ya Mokonga; bane mine bito kon'ngoya bino, ke bo koekea ba beeme. koen'ngoya. ¹⁴ Tchombo koa-kino, ba andeki na ba Falisayo bato ba olanga! Bondia boosea malumba ma betike, bo kesa kesa na masomboli ma eya-eya; mo isina ya boobo, boosambesi bane bua tchombo. ¹⁵ tchombo kowa kino, ba andeki na ba Falisayo bato ba olanga! Bo busoa mephoko mo kophana moto omo kotimbola we boyaeli yabo mbe baisi owe mo kaya kabua ntungeya. ¹⁶ tchombo kowa kino, baendesi ba bapki-maiso nani waenake: aika mba moto watatelé mo lumba ya Mokonga, wauwande na bondi; ndi owa ota telé bondia iwe ya oketi ya lumba ya mokonga telé yande o kelesai we. ¹⁷ Bato bakokamba koyeba na bapki-maiso nani welongee muna kandé, mawe ma oketi, ke na lumba ya Mokonga tchei tchophenenesa mawe ma oketi? ¹⁸ Aika mbele moto waena nabe ephe tatelé mo asima ya koaba ikai bule; ndi moto wa ta telé mo iyota sieya ika kio na asima ya koaba, wa koake bondi si. ¹⁹ Baphi ba maiso! Nani weete muna kandé, koaba, na asima ya koaba tchei tcho phenenesa koaba? ²⁰ Owa ota telé asima ya koaba watake telé asima ya koaba ke na yoose sieya ika kio nayo; ²¹ Owa ota telé mo lumba ya Mokonga watake telé mulumba ya Mokonga ke owa oko ikanga n'kati; ²² ke owa ota telé na kio watake telé mo kakalanga ka bokota ya Mokonga ka owa uka ase. ²³ Chombo nino baandiki na Bafalisayo na Bakesi bondi Bokosea emo kose wa ikomi ya ùanti, ya Aneth na ya Cumin, na bokoeka eya ika ya okete (ya fowa) nkati ya ba angile, ya ukweli, ya chombo na ya koika tcha, eyo ndi yaengamanga koondea, buwa koibe bephe besima. ²⁴ Bane baendisi ba bagke ba maiso baa bokondanga mephomomo na bokominanga ba chamo. ²⁵ Chombo kowa kino Baandiki na Bafalisayo na bato ba olanga bondia bokophenesa koanja ya kopo (ophata) na saani eke nkati eiye na bolôlô. ²⁶ Mofalisayo, mogbe wa maiso, soola kasa nkati ya kopo na saani mba koanja kaike bosaali ²⁷ Chombo nino: Bandiki, Bafalisayo bato Bannanga, bondi beengamesanei na Mabuyako Baphèna, bemone ke Kofo koonja, ndi nkati eiye na mekuwa ya bagbe na bololo. ²⁸ Bane mine, bomoneke basaali boso ya bato, ndi nkati huno bika na kokesa na kobeya. ²⁹ Chombo nino: Baandiki, Bafalisayo na bato ba n'anga, bokoesa tobuli balondoli ba maondi si ma minali eke bofolesa to koandja-eke baena. ³⁰ Aikange mbe aka mo n'nyanga ya baisé bito, ombe tita ondeyanga bande boomo koiteya makiya ma balondali. ³¹ Ba-ekowake, bane bato si ba baiyanga Balondoli. ³² Lindekai mabeya ma baise bino. ³³ Njoka, okitaka ya mekalofongo boni eka eleya obeyo mo kolina kaya ka motonu? Bondi si. ³⁴ Monai nokotomeai bane bato ndoli, bato ba weli na baandiki bokoya, na kolubeya bo mo musaleba, bomo na bomo, eke balubeya bo tosoola mo kila motanga ya ema. ³⁵ Mbele, mekiya ya batondoli kolinga ka Abel moto mosaali, ena ya Zakaria, mana Bamachie owa beiye we nkati ya lumba ya masomboli na litale. ³⁶ Naebesake bane mo liti, maondisi moose mo-okeleai mo olomba si oono ino. ³⁷ Yelusalema, Yelusalema, loikoia batondoli; bokoseya besima beya botumeya bane mana inga naema kota bana asima-amo mba nkoko yo kolindekanga bana bande, kose na maphapho mande eke baeka! ³⁸ Mana lumba yabe yoosuyai buwa moto. ³⁹ Naenake nabe: bitokomona kae noo enekeke ena alowa ekana mbe waliphèleke, owa okula Molina mokolo.

Chapter 24

¹ Mbá bówa Mbali waayanga, mo koómóka baikanéo ya kósómbóla, baéki bandé na kobakaméya we mo komoésa we bówa eéseke bimba ya Mókóna. ² Ekéwe na koéna nabo: bamonakè éno yoose? Naenakè nino na liti, itékasii andé aabónò iwe munakandé moosè mokoitéki asé. ³ We nakochumana asé kò mókóndi ya toté ta ba olive. Na baéki bandé nakoéléa we mbe uka omune mo kophiphéa we: ena nito, bondi si omo ékakomai mo éni nyanga, na éni n'némbé i yékaika mo koébésa bondi si bénya ya ntungéyo ya chésé? ⁴ Mbali na kosumbóléya bo: tai kaeli ka kokoma mbà moto waya. Kiya kotimbola banè. ⁵ Bondiya babuwa békalaí mo linane, koéna: nooi nika Mbali. Na békatiimbolai bato ba buwa. ⁶ Békm'ngbai mésao ya bita koenèka na okukú ya bita: kokamai, betéka tekangi, bondiya ééngami mbe bésima si bale. ndi itékaikande kasa ntungéo ya chésé. ⁷ Okita yo koési na okita ophe, chébanda na chéphe cjébanda ékaikai mo béikanéo ba kpáayá na kpáayá, n'ndja y'okoikai na n'seke y'oote katékai. ⁸ Maamo moose mékaikai makonjékéo ma obaba. ⁹ Eké béka-abékai ko ma moesi ba bato maobi, bé na békaiyai banè, na békasékélékai mo chésé chétondo, mo isina yane. ¹⁰ Eké bé na baphe babuwá békakéyai mo kowakowa, na béka abai binakobo, békasékanai bamo ko baphe. ¹¹ Batondoli ba ólanga békalaí, na béka kélésai mo kotimbola bato ba buwa. ¹² Na bondia kophénda ba angilé, móboto si owa yaikanga yaena iboka y'oko amai mo koselela kandé. ¹³ Ndi owa okoiléla mo koakowa bena ntungéa, wéká ondai. ¹⁴ Looki si óno ósaali ya bokota y'ékanangolékai n'kati ya chésé chétondo, mo komoesa lilebelesi mo n'kita yoose. Maili si y'ékalaí ntungéa. ¹⁵ Mo boóbo, aika mbe bamona bétéléli ba chititi ba koénésa, mba bowa aénanga motondoli Danieli, béimeche mo boikanéo ya phenena, owa obanda looki si, wate kaeli, ¹⁶ éké, ko baa békaiika Yudea mo obéo kowá ko mékondi; ¹⁷ éké ka owa xwékaika kiyo na bumba wito-oselela kayé mo kobiya beya bika n'kati ya lumba yandé; ¹⁸ Eké owa uka mo iba. ¹⁹ Chombo ka bamokali si baa bekaika na maémé na babaa békaiika mbe boonyokésa mo n'su si éyo. ²⁰ Sombola bondia mbe obeya yabe itéikangai mo nyanga ya kalo kabuwa, ama mo botu ya yenga (botu ya kóómóna ka Mókóna). ²¹ Bondia mbe ékaikai ya ema iboka éké itinaiki mono-andé kolinga makonjékéo m chésé bénya énééké, na itékaiki ande éphe. ²² Na, m'mba bitaiyéyésanga n'su si, moto witaéngama andé na koonda, ndi, mo isina ya basoneki n'su si y'okoiyéyésélékai. ²³ Aika-m'mba w'aeneka mbe: Klisto uka-aabo, ama: uka kokowa, wa buwa koakowa we. ²⁴ Bondia ba Kilisito ba olanga békabuwai na ba tondoli baolanga; békatai bétéléli ba maniinii maema, mo kophana kobimésa, angó ba soneki. ²⁵ Monai, naébésaka bane yo bósó. ²⁶ Eké mba baen nabe: Mona, uka mo chébanja cha iseeseke, w'nyanga ko; uka akati wa ba kósúngá, wéakoangi bo. ²⁷ Bondia, bowa okoomokanga looba bilá mochwela na kiya koselela bila moel, boobo kai ékaika mo n'némbé ya kula ka Mana Moto. ²⁸ Mo beikanéo baphe si béya belio bokomoneka ko, téasanganaí ko ²⁹ Kambu maili ya n'su siéya ya obaba, lóoba y'ékatupha-tuphai, meeli itéka iki andé na masani mandé, n'kéni-keni yékatoka mo obowa, na békamba ba kiyo békanyengengai. ³⁰ Eké n'nembé ya Mana Moto yékabuanyai mo obowa, n'kita yoose ya n'seke yékaikai na obaba, na yékaímonai Mana Motó kula kiyo na obowa na chekamba na okuku ómo ya ema. ³¹ Wékatomai bakitomo bandé na mpalu ya sanga iboka, na bekasonganésai basoneki ba méphopho ina, kolinga n'tungéo ya bénya éyá éphe. ³² Wepate akili wa koengamesana na kati ya kate si kako. Moinyanga yo kaika betabe mo m'kamena, na toani koomoka, bakoebai mbele n'nyanga booba ema ya susake aiyeiye. ³³ Modele omo sa si wa booma mondi mamó mose, yebai mbele Mana Moto aalake, uka o molango. ³⁴ Naenake néno liti, olomba si ito koeta ne, alinga maondi moose maengama. ³⁵ Kiyo na kose yokoeta, ndi koena kanekitakeita ande. ³⁶ Eya ika batu na sa, moto ata omo uteli ande, angó bakitomo biteli ande, angó maana, nde Tata iweli. ³⁷ Eya yakomanga mo inganga ya naa yokaikai namuna omo na kuba ka Maana a Moto. ³⁸ Mondia, mo su eyaikanga aiyeiye na phela, bato baikanga kowanga na koma, kosonga na kosongesa bana babo, bena botu si awa naa kaingea mo wato; ³⁹ na bita tanga nde mebisi na bondi angó omo, be na abowa mbula yaokanga ye yabisa boose: y'okaika namna omo na kula ka Mana Moto. ⁴⁰ Na bobo, bato babe bakaika mo iba emo, omo babundai we ke ophe wasiya ao; ⁴¹ ba mokali babe botukai mo oongo, omo bobundai, we ke ophe wasiya ao. ⁴² Tchungai, bondi a biteli bino botu si mokolo o kula. ⁴³ Ebai basali, imba mokolo a lumba waebange se kotcha ka batu. mopheli okula, otchungai ke utekoako ande waingee mo lumba ande. ⁴⁴ Na bobo bane kae, ikai mbele baendeye, mondi a Mana moto okulai mo inyanga si eya biteli. ⁴⁵ Nani uka moto a n'kasi uka ma liti ke wetchunge, ewa mokolo ande wete we kiyo na bato si babo, mo koesa bo moleli mo inganga si waengame? ⁴⁶ Lengeai bato ba mekambo, ndi a mokolo abookula we, kokuta ane kota bobo! ⁴⁷ Naenake nane liti, otaiwe kiyo na besima bande bose. ⁴⁸ Ndi, moti a mekambo wa beya mokoena kande mune: mokolo ane ane uki naika kwaya; ⁴⁹ Imba si ajakoesa na binakande, umba oko anga ke mba oma nalu na balewi, ⁵⁰ mokolo wa bato ban'kasi akulai otu si wa utebekane na inyanga si utebekane. ⁵¹ Obaanyai bo, ke we na kobunda iyota yande ke na koes bato baolanga: enyanga si yokai ka koeya na kosaka maingo.

Chapter 25

¹ Na boobo, bokota ya kiyo yeengamesane na Meseka ikomi sieya itaebanga baome bo, babiyanga ntala, kiya moko sangana na Amoome. ² Batano n'kati abo bebe be, ke batano ba boeli : ³ Bebe be, na kobiya n'tala yabo, ke bakamba kobia makuta ; ⁴ n'ndi baa babe baweli; nao biya, ntala , na makuta n'kati ya bephe beongo. ⁵ M'mba bowa Amome oilelei, boose na koena ke be na lolama. ⁶ I n'kati ya botu, baakaya : monai Amoome, ya ai kosangana na nde! ⁷ Ke boose Meseka ya buwa koeba baome na koi moka, nakoe yeka n'tala ya bo ! ⁸ Bebe be na baa ba boweli : esaibase kambu ka makuta mino, mondia n'tala ito Yalimake. ⁹ Baa ba boweli na koena mbele : iyani, itokoe engama ande nito nino, yaai mobaa boko olesa nga, ke beo we hi mondia ino. ¹⁰ Mo n'nyanga sieya biye ko howa, Amoome nakula, baaba engamesanga ba n'ngoya nande mo lumba ya amoome, ke molango ya kandeka. ¹¹ Mailisi, baaba phe na wa kula, nafaena mbe : Mokolo, kandowa base. ¹² N'ndi we nakosumbola looki mbele, nokoena nino litimbele, n'teliane bane. ¹³ N'ndi ikai nakolanga bondiya biteliabino otu ao n'nyanga. ¹⁴ Ikai m'mba moto siowa waemake kia ondo. Kewaeta bakobe bande waesabo besima bande. ¹⁵ Na koesa omo m'pata ibe kaophe, ke emo kaowa wa isato, baomona omo koondesana na tshakamba tchande, ke wala. ¹⁶ Nabooobo awa watombanga m'pato itano na kiya chande, waaya kota nayo n'kasi, ke wena lopata mpata ephe itano. ¹⁷ na owa, weabeke m'pata ibe we wao pata ephe ibe. ¹⁸ owa wo, tombanga lopata omo we nakiya lophfua molinga mokoiseka, waiseka beeya bamokolo wande. ¹⁹ N'nyanga koeta, ke molo wa mokambo kotoka kpaaya na kula, ke waema koeba bondia beya bande. ²⁰ Owa wa tombanga m'pata itano nakula, nakoesa ephe m'pata itono. ²¹ Mokolo wande nakoena mbele : bosaali, moto wa n'kasi wa fowa ke boeli : waika ngai nakolitosa mo besima baa ngowa, na owa ophfeo wato mbanga mpataibe nakula, kobaka mea kaye we, ke waena nande mbe: N'ngoya n'nkati ya ome ya mokolo nabe. ²² Owa wato mbanga m'pataibe waakula, kobaka meya kae we, wa ya koena : mokola, waesa ngi noo m'pata ibe ; mona, wapatake ephe ibe. ²³ Mokolo ande wakoena mbele : bosali moto wa n'kasi mosali ke wafowa waikangi tchaa mobesima baango wa ngowa, nokoesiowe ya buwa : n'ngoya n'nkati yaome ya mokolo abe. ²⁴ Owa wetombe lofalanga omo wa bakamea we, ke wa ena: "Mokolo, na ebangai mbe ukai moto watalalesa mobe, owa o okonyoanga kowa kiteleke owe, okukangai kowa kitepate owe; ²⁵ Netenei, ke niyei koiseka lofalanga yabe n'nkati ya n'seke; mona, tomba eeya ika yabe. ²⁶ Mokolo wande wa sumbolea we: "Moto wa mokambo ya beya na ko phumbala, wa ebangai mbe no o konyoangai kowa kiteleke noo, ke noo kukangai kowa kitepate noo; ²⁷ Aengamangai na be kia kosiya lofalanga yane kowa ko isekanga noo beeya, ke, mo ko sumboka kane, n'natombe eeya ika yane na ephe kio na yo. ²⁸ Ba keyai we lofalanga, ke akesai ka owa uka na beeya ikomi. ²⁹ Isina mbe bo ko akesai ka owa uka na yo, ke o koikai na ya buwa, m'mbolai we mo iphuwe ya koandja, koa o koika beli na n'ngelete ya man'nyo. ³⁰ Ke moto wa mokambo ya bule, m'mbolai we mo iphuwe ya koandja, koa o koika beli na n'ngelete ya man'nyo. ³¹ A abowa Mana Moto okula n'nkati ya okuku yande, na bakitomo boose, oo tchumanai mo kakalanga ka okuku yande. ³² Bese boose bo osonganai boso nande. O ko baayai bamo na baphe, m'mba bowa motchungi wa n'nyama o obaanyanga mekoko na m'mboli; ³³ Ke okotai mekoko mo ilome yande, ke m'mboli mo ikali yande. ³⁴ Ke mokota okaenai na baa bekaika mo ilome yande: "Waa, bane baa belipheleke na Tata; bundai asima mo bokota owa eendjekeleke bane kolinga makondjekeo ma tchese. ³⁵ Bondia naikangai moeni, ke bepokeyei noo, ³⁶ naikangai mokanga, ke bebatesei noo; na oso, ke balangai ko mona noo; na ikangai mo moololo, ke bilei koa kane; ³⁷ Bato basaali bekasumboleyai we: "Mokolo, eni n'nyanga tamonanga owe na n'ndja, ke taakesangai owe moleli, ango na n'kasa ya maale, ke taakesangai owe ya koma? ³⁸ Eni n'nyanga tamonanga owe? ³⁹ Eni n'nyanga tamonanga owe na ose, ango mo moololo, ke talangai koa kabe? ⁴⁰ Ke mokota we ka sumboleyai bo: "Naenake nino liti n'nyanga yoose si eya ete bane maondi si maa mano ka omo wa banduku bane banuke iboka, ikai koa kane, batanga. ⁴¹ Maili we kaenai na baa bekaika mo ikali yande: "Ombokai kowa kane, bato beayeke; yaai mo koya ka kauwa na n'ntungeya kaa keendjeleke bondia satana na bakitomo bande. ⁴² Isina mbe naikangai na n'ndja, ke biteakese bino noo moleli; na ikangai na n'kasa ya maale, ke bita akesanga bino noo ya koma; ⁴³ Na ikangai moeni, ke bitepokee bino noo; na ikangai mokanga, ke bita batesanga bino noo; na ikangai na oso bena mo moololo, ke bitalanga bino ko mona noo. ⁴⁴ Be ka sumbola kai: "Mokolo, eni n'nyanga tamonanga owe mbe uka na n'ndja, ango mbe uka na n'kasa ya maale, ango moeni, ango mokanga, ango na oso, ango mo moololo, ke titauneanga bito owe? ⁴⁵ We ka sumboleyai bo: "Na enake nino liti n'nyanga yoose si eya itete bane maondi si mano ka omo ko baa banuke iboka ikai kowa kane; bita tanga. ⁴⁶ Ke bane bekayai mo obaba owa yauwa na n'ntungea, n'ndi baa basaali mo koika kosaali kowa kauwa na n'ntungea.

Chapter 26

¹ A abowa Mbali wetungese melondo si eyo yoose, wa ena na baeki, ² beli mbe Pasaka uka n'nkati ya n'su ibe, ke mbele Mana Moto o ko abelekai mo kokpa mo liyeka. ³ Mo n'nyanga si eeyo baabi ba mafaefi ba kio na bakolo bato ba motanga besongani mo obandja ya mokota ya moabii wa mafaefi wa kio owa wa etekanga Kayafa; ⁴ Ke be n'ngbesanei oni namuna ko bundesa Mbali na tchibengo, mbe baiye we. ⁵ N'ndi beenei: "Yobua koika n'nyanga ya tcheombe, mo kotina iyee ya ko bato". ⁶ M'mba boa Mbali wa ikanga Betania, n'nkati ya lumba ya Simona moto wa Suli, ⁷ Amokali omo we ba kameyei we, mbe webunde tchupa, owa wa ikanga na malasi ma iyota yaema; ke, n'nyanga ya ikanga we ko mesa, wa iteleya malasi ko motchwe. ⁸ Baeki, ko mona boobo, besonei ke beemei: "Tchei tchephoe mo koseya boobono?" ⁹ Aengamangai ko olesa malasi mano na iyoli ya ema iboka, ke beeya ba akeseleka touwe". ¹⁰ Mbali we n'ngbei, wa ena na bo: "bondia tchei bo ko angaisa amokali si o noo? Watakei bondi ono ya phfowa isina yane; ¹¹ Isina mbe bika n'su yoose na touwe, n'ndi bo buwa bino nane n'su yoose. ¹² Mo ko iteleya noo malasi ko mobe yane, wata kei yo mo ko endjeka mobe yane. ¹³ Na enake nino liti, kowa koose mosao asaali si o no'o yo olondoleka, mo tchese tchetondondo, ekatondeka kai mo koengelea eya amokali si o no wete. ¹⁴ N'nyanga si omo wa baa ikomi na babe, wa etekanga Yuda Iskaliote, wayangai ko baabi ba mafaefi ba kio. ¹⁵ Ke wa ena: Tchei beeme ko akesa noo, ke no koabaiwe koa kino? Ke belipei we beeya n'kama isato. ¹⁶ Ko linga n'nyanga si eeyo, waphanangai namuna omo wafoa mo koaba Mbali. ¹⁷ Botu ya boso ya mekati ya buwa kowa, baeki ba ebasa Mbali, mo ko ena na nde: "Kookoni keeme owe mbe teendjekeye owe moleli ya Pasika?" ¹⁸ We sumbolei: "Yaai ko motanga, ka oni moto, ke beeni na nde : Mokolo mbe:" N'nyanga yane ya engamake yo osusa; nootai kowa kabe Pasika na baeki bane". ¹⁹ Baeki betei eya Mbali weakese bo isosa, ke beendjekei Pasika. ²⁰ Iyo na ko engama, weikei ko mesa na baa ikomi na babe. ²¹ N'nyanga si eya ya anganga bo, wa ena: "Na enake nino liti, omo wino wokoolesai noo". ²² Beikei na lisomi iboka, ke o mona omo wa ena: "Ikai noo, mokolo?" ²³ We sumbolei: "Owa waphongake asima amo nane n'nkati ya saani, wei wokoolesai noo. ²⁴ Mana Moto okiyai ko opesana na eya eandekelereke mo isina yande. N'ndi tchombo ka moto si owa Mana moto o ko oleseleka. Inaiki bosaali ka moto si o oyo mbele ute bo tekangi". ²⁵ Yuda, owa we olese we, na ko ena: "Ikai nooi, Labbi?", Mbali na ko sumbokea we: "Wa enakei". ²⁶ N'nyanga ya anganga bo, Mbali wa bunda mokati, ke, maili ya ko sumbola kelekele, wa nungowa yo, ke wa akesa yo ko baeki, na ko ena: "Bundai, angai; eeno ikai mobe yane. ²⁷ We bundei maili kilauli tchemo, ke, maili ya kosumbola kelekele, weakesei bo, na ko ena: "Mai bane boose; ²⁸ isina mbe eenoi ika mokiya yane ya ilonga, oowa ya itekake bondia bato ba buwa, mo ko meseleka ko beya. ²⁹ Na enake nino, n'tooma kae ephe ya kauma ka kate si kano, bena botu si owa nekama ya eneeke nino mo bokota ya Tata". ³⁰ Maili ya koemba ongembo, biyei ko mokondi ya Olivie. ³¹ Ke Mbali wa ena na bo: "No ko ikai kae nino bane boose botu si o no, ephembe ya kokuka; bondia eandekelereke: "Noolubeyai motchungi, ke mekoko yo obalanganai". ³² N'ndi, maili ya koimoka kane, nokiyai boso wino mo Galilaya. ³³ Petele, wa bunda looki, wa ena nande: "Ango waika ko bato boose ephembe ya kokuka, utekaikaabe kowa kane". ³⁴ Mbali wa ena nande: "Na enake nabe liti, botu si ono lika, boso mbe n'koko inaakayi, o olingowa noo mila isato". ³⁵ Petele wa sumbolea we: "ango aengama kokpa nabe, n'to olingowa ane owe. Ke baeki boose ba ena kae boobo. ³⁶ Kio na aowo, Mbali wiyei nabo boikaneo omo owa watekanga mbe Getesemane, ke wa ena na baeki: "Tchumanai ase a abono, niye kpa aya mo kosombola". ³⁷ Wa bunda Petele na baana babe ba Zebedeo, ke wa andja ko n'ngba lisomi na obaba. ³⁸ Weeni nabo: "Mosombo yane ika na lisomi bena mo kokpa; Siyai a abono, ke kesai nane. ³⁹ Ke waya kambu boso, wakeya na tchondi tchande, ke wa sombola boobono: "Tata, m'mba yeengame, mbele kilauli si tcheno tchaphfangeye noo! Mo yooi, buwa eeya yeeme noo, n'ndi eya yeeme owe. ⁴⁰ Ke wala koa ko baeki, wesangeli bo mbe belame, ke wa ena Petele: "Bitekokole bino kokesa ango n'nyanga emo nanei? ⁴¹ Kesai ke sombolai, mbele bitekeyangi mo koendjeka; Mosombo yeengame bosaali, n'ndi mobe yeeyeye". ⁴² wephangi mula wa ibe, ke we sumbolei boobono: "Tata, m'mba iteengame mbele kilauli si tcheno tchaphange buwa noo koma tcho, koema kabei kateleke! ⁴³ Wala, ke wa sangela bo mbele belame; isina mbe ma iso mabo malitowangai. ⁴⁴ Wesulei bo, ke, wa phanga, we sumbolei mila wa isato, ko sumbokeya maoki maa maenanga we boso. ⁴⁵ Ke we na kia kowa ko baeki bande, ke wa ena na bo: "belame enekeke, ke beomone! Monai, n'nyanga yaengamake, ke Mana Moto wa oleselelake omaako ma bati ba kobeya. ⁴⁶ Imanai, tiyei, monai owa wokoolesai noo, wokula. ⁴⁷ N'mba boa aemanga we ephe, monai, Yuda, omo wa baa ikomi na babe, wilei, ke asima amo nande motuka omo ya bato mbe bika na tobusu bena tote, betomekei na baabi ba maphaefi ba kio bena bakolo bato ba motanga. ⁴⁸ Owa we oleseye bo we, we ebesei bo mbe mbele owa si owa no ko bakameya we, we oyo, bu ndesai we. ⁴⁹ Ao-ao, wa bakameya Mbali, wa ena: kalibo, labon! Ke waakesa besi. ⁵⁰ Mbali wa ena nande: "Munakane, eya yalake kota owe, ta yo". ke bato babo ba susa, bata maako kio na Mbali, ke ba kandja we. ⁵¹ Ke monai, omo wa baa baikanga na Mbali, wenanowei kaako, ke we omoli kabusu kande, wa lubeya moto wa mokambo wa moabi wa mafaefi wa kio, ke wa buka itu yande. ⁵² Ke Mbali wa ena

nande:"Sumbola kabusu kabe asima ande; isina mbe boa boobunda kabusu bekakpai na kabusu.⁵³ Weengeleyei m'mba n'teengame koeta Tata, waakese noo enekeke metuka ya bakitomo ikomi na babe?⁵⁴ Oni namuna iki okoiyana maandikio, aika m'mba iteteleke boobono?⁵⁵ Mo n'nyanga si eeyo, Mbali wa ena na motuka ya bato:"Baalakei aiso m'mba maili ya moeta, na tobusu bena tote, mo kobunda noo. Neiki n'su yoose baka nino, mbe noo nangola n'nkati ya lumba ya bosonganeo, ke bita bundanga bino noo.⁵⁶ n'ndi eeyo yoose yalakei mbele maandiko ma balondoi maiyane, ke baeki boose ba tchitchana we, ke ba phata abeo.⁵⁷ Bowa bebunde Mbali biyei nande ka moabi wa maphaepi Kayafa, kowa batoli oso bena bakolo bato ba songananga.⁵⁸ Petele wa ondesanangai na bo maili iboka kowa ka moabi wa mafaefi wa kio, wen'ngeyei, ke waika asima amo na bato ba mekambo, mo komona bowa yo otunga bondi.⁵⁹ Mekota ya baabi ba mafaefi ba kio na bato boose si baa bo koikanga mo ikumbe baphanangai maondi ma ko enea Mbali olanga, ya ko engama mo koiya we.⁶⁰ N'ndi bite mone ango omo, ango boa n'nguma ya bato ba n'nanga ba ikanga, bondiya liti itaikanga bande. Mo kotungesa, babe bilei, ke ba ena:⁶¹ "O no weenei:"Neengame komuna lumba ya Mokonga, ke yaimana mo n'su isato".⁶² Moabi wa mafaefi beimanei, ke wa ena nande:"Uto ko sumbola tchesimai? Tchei tcheno bato si bano bo ko ena mo isina yabe?⁶³ Mbali wa bibana ke moabi wa mafaefi wa kio na kobunda looki, wa ena nande:"Na bolaki mbele olape mo lina Mokonga si owa uka, weebese base m'mba ukai Klisto, Mana Mokonga".⁶⁴ Mbali na ko sumbolea we:"Wa enake yo. Ke ephe, na enake nino, bo omonai kolinga moono botu Mana Moto Koika mo ilome ya tchekamba tcha Mokonga, ke nabe okula kio na obowa".⁶⁵ Na booboo, moabi wa mafaefi wa kio wa asowa n'tulu yande, na ko ena:"Wa phendake! To ophanakei bani baphe bato? "⁶⁶ Besumbolei:"Weengamei kokpa".⁶⁷ Kio na eeyo, betufeyei we mata mo tchondi, ke belubeyei we mangumi na tokibo mbe bo ko ena,⁶⁸ "Klisto, londona; ebesa base nani walubeyake owe".⁶⁹ N'nyanga si, Petele wa ikangai ko andja, amokali omo wa mokambo wesusei baka nande, ke wa ena:"Owe kae, waikangai na Mbali Mogalilai".⁷⁰ N'ndi welingowei boso wa boose, ko ena mbe:"N'teli yane tchea tcheeme ko ena owe".⁷¹ Bowa aikanga we kiya ko molango, amokali ophe wa mokambo we monei we, ke wa ena na baa baikanga a awo; oono waikanga kai na Mbali mo Nazarete.⁷² Wa lingowa we ephe, na kolapa:"N'teli yane moto si ooyo!".⁷³ Maili kambu, baa ba ikanga aowo, besusei, ba ena na Petele: "Liti asa, owe kae ukai wa bato si ba abo, isina mbe boeneleli ya be yo ko ebekanesa owe".⁷⁴ Na booboo weandji ko tona bena kolapa:"N'teli yane moto si oyo". Aowo aowo n'koko na koakaya.⁷⁵ Ke Petele na ko engeleya maoki maenanga Mbali:"Mbe n'koko itina akayi, o olingowai noo mala isato". Ke wa omoka, waeya iboka.

Chapter 27

¹ Mokocha ka, Mekota yoose na bato ba koandika, ban'ngesa chetanda mbe baebe bondi ya koiya Mbali. ² Maili ya kokanda we, baya nande boso ya mokota Ponce Pilato. ³ Aowo eke moeki wande omo Yudas Iscariote owa waabanga Mbali, wamona mbele beeme koiya we eke wakalanganya eke wala kosimbola beeya si beeya baesanga baesa we bondia ya koiya Mbali kosumbolea mekota na baandiki. ⁴ Eke Yuda waena, wetei kobeya moko aba moto owa utete kobeya anga komo, bunda beeya bino, weteyi kobeya, koakowa mbe mokiya yo owa obuwa na motimbi anga omo aiteke, wasumbolea bo beeya si-eke mekota, balingowa kobunda yo bombe, leyo eteangalie kae base. ⁵ Yuda, waya kombola beeya si molumba ya masomboli eke we nakosumboka eke waya kokanda mooli mo ikoti, eke we na kokpa. ⁶ Mekota bo na kosumbola beeya si, eke bo mbe, mo ba angile babo beeya si beebo bitengame bandi na ko n'ngesa mo Asima ya koiseka beeya, bondia ikai iyoli ya mokiya. ⁷ Ko mana kosambesa we, eke na beeya si beebo baowa iba, ya kota buyako ya koleka baeni, lina iba si Imba-Potier. ⁸ Bena moonono bato, liinasi eyo inaika bande mo boikane si owo. ⁹ Ke yaengama maondi si maa maenanga motondoli Yeremia, bo na kobunda beeya si beebo, oketi ya iyoli ya Mana - Moto, bowa abukanga bana ba Israeli. ¹⁰ Eke baesa yo mokoowa iba ya Potier, bowa aenanga mokolo. ¹¹ Maili, na ao, Pilato waena: Mastaki mabuwa mo kochongeya owe? ¹² Ndi uteene bondi mo mastaki moose ma maenanga Mekota ya Bayuda na baandiki. ¹³ Eke, Pilato waena nade ephe, owe otokongba, bowa bokoena bondi abeei? ¹⁴ Mbali wobuwande na koena na tomelali bondi anga omo waikangai chande. ¹⁵ Mo kila cheombe, mokota waikangai na lousa ya koomola moto omo wa moololo, owa bato ba motango bokoena. ¹⁶ N'kati ya lumba ya moyololo, baikangai na moto omo, wabeya, wa maondi mabeya, lina yande Barabbas. ¹⁷ Bowa aikanga boose, eke mokota Pilate waena nabo: na Barabbas na Mbali neeke nani? ¹⁸ We mokota, waebangai mbe boose bayuda, baemangai koiya Mbali buwa isina anga emo. ¹⁹ Mbe mokota, uka mokakalanga mo Tomelali, eke mokala nde walulea we eke waena nande mbe: ntelame seane bosaali, mamonakei n'ndjoli ya buwa bondia moto si ono ntemone bande isina anga emo eya yokomba bafalisayo mbe wakpe. ²⁰ Mekota, na bato bakoandika baebesa bato boose mbe, baene mbe beeme ikeande mbe baeke Barabbas eke baiye Mbali. ²¹ tomelali waphiphéa, n'kati ya bano bato babe, beemei mbe neeke nani. Eke boose bombe Barabbas. ²² Pilato waena nabo: "Nete chei na Mbali, owa bokoeta wembe Klisito?" Boose na koakaya mbe: "wakpe mo lieka. ²³ Eke, mokota waphiphéa bo, koni kobeya kete we? Bo nakoakaya ephé: "kpe mo lieka". ²⁴ Pilato nakomona mbe, lokendi ika iboka, eke waeta mokali na kopo wa maale, wasoola maako, bondia, witamonanga bande, bondi abeya anga omo owa atanga we, ndi Mbali. N'toomona anga chemo mokoilea mokiya yande bule bule. ²⁵ Okita otondo ya bayuda, nakoakaya, bo mbe, mokiya yande, yaseyame, yaiteke ko mechwe ito, na mechwe ya bana bito. ²⁶ Aowo, eke Pilato waeka Barabbas, eke baendelea na kolubeya Mbali (Yesu) balubesana nande na bafimbo, maili eke baiso ike we mokokpa mo lieka. ²⁷ Basoda ba tomelali baya na Mbali mo asima owa boko-iyanga ba kuluna. ²⁸ Batoesa we n'tulu ya kochelea we. ²⁹ Baendjeka m'po ya meeme yameke eke ban'ngesa yo komochwe ande eke bal boso nande mokochekelea we eke baesa we kasala eke ba lalesa we na kolubeya malu asse mokelengeya we, mbe bo ko ena: baesa we saloti, saloti, mokota ya Bayuda. ³⁰ Batuphea we mata, baesa we motuka ya meke, ambe bolubeya we mo mochwe. ³¹ Maili ya kochekelea we, batoesa we ntulu babatesa éphé yabeya eke baya nande kiya koiya we. ³² n'nyanga beomoke, ba sangangai amo ome omo Silene, wa etekangai Simona, ke ba kakameya we mbele wa biye liyeka ya Mbali. ³³ Ko koma mo boikane si owa eeteke Glogota, owa yo koena mbe asima ya mokuwa ya motchwe. ³⁴ Beakesi we maale mbe mika na n'ngili, n'ndi a abowa esondje we, utaemangande koma. ³⁵ Maili ya kota we mo liyeka, bebaanyi n'tulu yande, kota tombola, mbe eya aenanga molondoi: "bebaanyi n'tulu yane, ke ba sonesana n'kandjo yane. ³⁶ Ke beikei ke ba tchunga we. ³⁷ Mo kolembesela isina ya kokandeka kande, ba andekangai kio na motchwe yande: "onoi Mbali, mokota ya ba Yuda". ³⁸ Meeta ibe yekpi nande asima amo mo liyeka, omo mo ilome yande, ke ophe mo ikali yande. ³⁹ Baeti na m'mboka ba sendaingai we, mbe bo ko nyengesa nyengesa motchwe, ⁴⁰ mbe bo ko ena: "Owe si owa o omuna lumba ya bosonganeo, ke waimetcha yo mo n'su isato, ondesa kasa owe omune! aika m'mba ukai Mana Mokonga, selela mo lieka". ⁴¹ Baabi ba mafaefi ba kio, na baa bo ofundisanga ba angile, bena bakolo bato ba sekangai kaiwe, ke ba enangai: ⁴² "Wa ondesangai baphe, ke uteengame ko ondesa womune! Aika m'mba uki mokota ya ba Israele mo liyeka, ke toko lombesai we. ⁴³ Wa londoleyangai Mokonga, ekai mbe, Mokonga wa ondesa eneeke, aika m'mba weeme we. Bondia wa enangai mbe: "Nikai Mana Mokonga". ⁴⁴ Meeta si eya ba ikanga nande mo liyeka, ba sekangai we m'mba boobo kae. ⁴⁵ Kolinga n'nyanga ya motoba bena n'nyanga abowa, iphuwe ya ikangai mo tchese tchetondo. ⁴⁶ Ke ko onda n'nyanga yabowa, Mbali weyakayi na looki aema: "Eli, Eli, lamasa bakatani? Isina iki mbe: "Mokonga, Mokonga, bondia tchei watchitchanake noo?" ⁴⁷ Bamo si baa ba ikanga aow, bein'ngbei we, ba ena: "Okoeta Eliya". ⁴⁸ Ke aowo omo wabo wiyei obeyo, kotomba monuku ya n'tulu eya weiyese na maale ma n'ngili, ke, wata yo kabate, wa akese we mbe wame. ⁴⁹ N'ndi baphe ba enangai: "Ekai temonei m'mba Eliya okulai

ko ondesa we".⁵⁰ Mbali wesuli ephe iboka, ke wa buka motema.⁵¹ Ke monai n'tulu ya lumba ya bosonganeo na koasoka matuku mabe, kolinga kiyo bena kose, n'seke yanyenganya, mawe maateka teka;⁵² mabuyako mekandokei, ke mebe ya bapheneni si baa bekpe yeimokei.⁵³ Mo kotoka koa mobuyako, maili ya koimoka ka Mbali, ben'ngeyei ko botuku ya motanga ya phenena, ke bemonekei oketi ya bato ba buwa.⁵⁴ Motchungi na baa ba ikanga nande bondia kotchungu Mbali, ko mona n'seke ko nyenganya bena eya ile, beiki na ko teka teka ka ema, beenei:"Liti mene, amo ome si o no wa ikangai Mana Mokonga.⁵⁵ Ba mokali ba buwa baikangai aowo baa ba monanga mo kpaya, ke ba tokangai na Mbali kolinga mo Galilea, mo ko tumikiya we.⁵⁶ N'nkati yabo aikangai Maliya wa Magadala, Maliya n'na Yakobo na Yezefu, bena n'na bana ba Zebdéo.⁵⁷ Ko koma na iyo, amo ome omo na kula, iphoka ya Arimataya, wa etekangai Yozefu, wa ikanga kai moeki wa Mbali.⁵⁸ Yozefu wetombe tchelio, walinga tchelio tcha Mbali. Ke Pilato weesei isosa mbe baakese we tcho.⁵⁹ Yozefu wetombe tchelio, walinga linga tcho na molekani ya phyphoka.⁶⁰ Ke weitchei tcho n'nkati ya buyako ya eneeke, oowa yeese n'nkati ya mawe. Ke welindekei na iwe yaema mo bo n'ngaleo ya buyako, ke waya.⁶¹ Maliya wa Magadala na ophe Maliya ba ikanga aowo ase boso wabuyako.⁶² Na eyaephe n'pendu, aikangai botu ya maili ya koendjeka, baabi ba maphaephi ba kio na ba Falisayo biyei boose baka na Pilato.⁶³ Ke beeme:"Mokolo, base taengeleyaki mbele moto si ono wa olanga wa enangai, mbe okenaikei asa:"Maili ya n'su isato ne kaimokai.⁶⁴ Aesi isosa mbele buyako ya tchungeleke bena mo botu ya isato, mbe baeki bande bitilangi koiba tchelio, ke baene na bato mbe:"Weimokei ko bakpi. Olanga si o ona ya maili yo obeyai koeteya owa ya boso".⁶⁵ Pilato weenei:"Bika na motchungi; yaai, tchungai we m'mba boa bo ko n'ngba.⁶⁶ Ba yangai, ke bata ba tchungi mo buyako, ke ba kakata tcha iwe tcha ema kio buyako.

Chapter 28

¹ Maili ya sabato, mokotcha kea osu ya boso ya mposo, Malia Magandala na owa ophfe Malia na kiya kia komo na buyako. ² ke mona, aikangi na koteka-teka ka ema ka n'seke, Malia aikangi na mokitomo omo wa Mokolo waselele kotoka kio, wala kosokowa iwe, ke waika kiyo nayo. ³ Boyaeli yande ya ikangi m'mba kabali-bali, ke ntulu yande ya phfuphfoka m'mba obonge. ⁴ Bachungi ba teka-teka na bowa, ba ika m'mba bakpi. ⁵ N'ndi mokitomo na ko bunda looki, ke waena ko bamokali: "Mo isina ino, bebua kotina; n'ndi neli mbele boophfana Mbali si owa waikanga molieka. ⁶ Obuande aabono; waimokake m'mba bowa aenanga we. Wai, monai boikaneo alekelekanga we, ⁷ ke koeni na baeki bande kaokookee be wa imokake. Ke mona, waakee boso wino mo Galilaya: "Kookoi bo o mona we. Monai, naenake nino". ⁸ Batoka koakooke mo buyako, na bowa kena ome yaema, ke baaya obeyo koesa mesao ko baeki. ⁹ Ke mona, Mbali na kula ko sangana nabo, ke wa ena: "Naimolake bane". Ba bakamea mo ko bunda mao mande ke ba tulama boso nande. ¹⁰ Na boobo Mbali na ko ena nabo: "Bebuwa kotina, yaai koena na ba nduku bane baye mo Galileya, kookoi boomona noo". ¹¹ Aabowa ba ikanga mo m'mboka, bato bamo batangani ba n'ngoya o motanga, ke ba saowa ko baandeki eeya yoose ya lake. ¹² Eeno, maili ya koika asima amo na bekongo ke maili ya ikumbe, ba esa basola iboka ya buya, ¹³ na koena: "Koena: Baeki bande bili na botu ko iba we, mbele telame". ¹⁴ Ke aika m'mba tomelali waeba boobono tokoowesi yo keya toesa bane mobondi. ¹⁵ Basola ba bunda beeya, ke baondesana na maoki asekake bo. Ke lokndi si ya balangana ko bayuda bena moonoo, botu. ¹⁶ Baeki ikomi na omo na kiya mo Galilaya, kiyo na mokondi siowa Mbali wemoese bo. ¹⁷ aabowa bemone we, ke ba tulama boso nande n'ndi baphfe ba ikangi na kokamba kowakowa. ¹⁸ Mbaliwa bakameya bo, wa ena nabo boobo; looleya yoose yae sekake noo n'nkati ya obowa na awo mo n'seke. ¹⁹ Yaai, bete batchese tchetondo, baeki, benyi bo molina Tat maana ke na mosombo ya phfenena. ²⁰ ke ba fundisa bo eeya yoose neene nino. Ke mona, nika nino n'su yoose, bena n'tungeya ya tchese.